1930 JULIUS 29. KEDD. Ára 10 fillér. XXXIV. EVFOLYAM. 268. SZÁM.

DEBRECZENI [illegible]UJSÁG

Tek. Nemzeti Múzeumnak

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ. EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA HÉTKÖZNAP 10 FIL., VASÁRNAP 20 FILLÉR KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ: THAN GYULA. FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT. SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3—43. A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3—47. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

A felvidéki tótság panaszai

Körülbelül harminc évvel ezelőtt nagy iparfejlesztési akció indult meg Magyarországon. Az akkori kormányzat az ország minden részében hóna alá nyult a háziparnak s emellett intenziv erővel ragadta meg a lehetőségeket arra, hogy megkonstruálja a magyar gyáripart is azokon a vidékeken, amelyeknek természeti fekvése kedvező volt. A tótság által lakott Felvidék, Dunába ömlő folyóinak vizi erejével, amelynek értéke kiszámithatatlan mennyiségü volt, különösen alkalmas területnek mutatkozott az iparfejlesztési akcióra. Annál is inkább, mert Felső-Magyarország hegyeiben az ipari feldolgozásra alkalmas nyersanyag is bőségesen található volt. Igy történt, hogy a csehek által okkupált Felső-Magyarországon egymásután alakultak meg a nagy gyáripar köréhez tartozó, különösen a szövő- és fonóipar szakmabeli gyárak, de ugyanugy olyanok is, amelyek különböző érceknek, különösen a vasnak ipari feldolgozásával foglalkoztak. A tót nép kitünően élt az erős fejlődésnek indult gyáripar által. Munka akadt bőven. A lakosság nagyrésze nyaranta lejárt a magyar Alföld végtelen síkságaira aratni. A különböző ipari vállalatokban odahaza alkalmazottak pedig buzás napszámért dolgoztak a különböző bányákban, hámorokban és iparteleneken, jó alföldi buzából sült kenyérrel üditve fel munkában kifáradt szervezetüket.

Jött azonban a cseh megszállás tragikus korszaka. A tót testvériséget államalapitási ugródeszkául felhasználó cseh imperializmus könyörtelenül nekifeküdt a konkurenciával fenyegető felsőmagyarországi iparteleneknek elpusztitásához. A politikai és gazdasági rafineria minden eszközét felhasználták arra, hogy a tótságlakta terület partelepei rövid idő alatt olyan pangásnak induljanak, amelyek sulyosan veszélyeztetik az autokton lakosság puszta megélhetését. A vámsoromponon nem jöhetnek át a tót atyafiak aratni többet a magyar Alföldre. Friss alföldi buzakenyér helyett ocsuból és zabból készitett táplálék keseriti el a lakosságot. A cseh-szlovák állam kormányzatának gazdaságpolitikai maximája az lett, hogy elsősorban a cseh érvényesüljön minden vonalon. Ezért a cseh iparnak jár ki minden állami kedvezés, minden közhatósági megrendelés, adókedvezmény és sok más előny, az egykor, nem is olyan régen még a magyar éra alatt erősen virágzó iparteleneknek egymásután redukálják és szüntetik be az üzemet. A cseh ipar és általa a cseh intelligencia és a cseh munkásság fennen grasszál, a tótság pedig koplal és szomoru merengéssel gondol a régi jó időkre, amikor még a Fátra és a Mátra hegyeit, a Garam meg a Vág völgyét nem választotta el Magyarországtól a szörnyü trianoni határ.

Ezeket a panaszokat nem mi, az országunk feldarabolásán busongó magyarok hangoztatjuk. Azokat a tótok egyik vezető orgánumából a Slovák-ból olvassuk, amely busongva állapitja meg, hogy a régi Magyarország főleg a tótföldi iparteleneken és gyáraiban szerezte be szükségletét és elsősorban a Felvidéken tett rendeléseket. Bezzeg a cseh állam 5t-hatmilliárdos megrendelései a cseh ipart alimentálják s ezekből az összegekből a tótföldnek nem jut egy garas sem. A miniszteriumok a nyilvánosság ellenőrzésétől félve, mély titokkal kezelik az állami megrendeléseket, félve attól, hogy a közvélemény felzudul a cseh érdekek egyoldalu favorizálásától. Mindazonáltal a helyzet tovább már nem takargatható, az üzemüket egymásután beszüntető gyárak és iparterületek messzehangzó szóval hirdetik, hogy mekkora veszteség érte a felvidéki tótságot a történelmi Magyarország földarabolásával.

Franciaországban küszöbön áll az általános sztrájk a társadalombiztositási törvény miatt

A lillei textilmunkások proklamálták az általános sztrájkot Véres összeütközés rendőrök és munkások között

Páris, julius 28.

A franciaországi sztrájkmozgalmak egyre jobban terjednek, ugyhogy mostmár attól tartanak, hogy általános sztrájk van kuszobon. Lilleben a textilgyárak már teljesen leállitották üzemüket. Lille-en kivül Roubaix és Tourcoing gyárvidékein terjed legjobban a sztrájk, ahol eddig összesen 20.000 munkás sztrájkol. Millauban a keztyüipar gócpontjában 4000 keztyümunkás lépett sztrájkba. St. Quentinben a vasgyárakban sztrájkolnak a munkások. Igen nagy méretü a sztrájkmozgalom az épitőiparban is.

A sztrájkmozgalom vasárnap Rouenban véres zavargásokkal járt. A rouen gyárak sztrájkoló munkásai ugyanis vasárnap délután népgyülést tartottak. A gyülés szónokai elkeseredett hangu beszédekben követelték a társadalombiztositási törvény módositását és tiltakoztak az ellen, hogy a gyárak kizárólag a munkásságra háritsák a társadalombiztositásból folyó terheket. A rendőrtisztviselők többször figyelmeztették a szónokokat, hogy mérsékeltebb hangot használjanak, majd midőn a figyelmeztetés nem használt, utasitást adtak a rendőröknek a népgyülés feloszlatására.

A Márkustéren ezidőszerint következési munkálatok folynak. A gyülés résztvevői nem tettek eleget a feloszlatási parancsnak és barrikádokat emeltek a felszedett utcakövekből. A barrikádok mögül azután elkeseredett harc kezdődött, amely teljes két óra hosszat tartott. A sztrájkoló munkások járdakövekkel dobálták meg a rendőröket, akik végül lőfegyverük használatára kényszerültek. Revolverrel és puskákkal lövöldöztek a barrikádok mögé, a munkások azonban sokáig tartották védett fedezékeiket. Végül a tüzoltók is kivonultak és vizzel árasztották el a barrikádokat. A sztrájkolókat csak a késő esti órákban sikerült szétkergetni. Az utcai harcnak hét sulyos és huszonnyolc könnyebb sebesültje van. A rendőrök részéről hárman szenvedtek komolyabb sérüléseket. Harmincöt sztrájkoló munkást letartóztattak. A városban óriási az izgalom.

A lillei textilkerületben a textilmunkások bizalmi emberei vasárnap este proklamálták az általános sztrájkot. A sztrájk-proklamációhoz a fémmunkások szakszervezete is csatlakozott. Most már egyedül a lillei kerületben hatvanezer munkás sztrájkol.

A csendőrséget és katonaságot mindenütt megerősitették.

Bethlen miniszterelnök megszakitotta szabadságát és tárgyalásokat folytatott Budapesten a kormány tagjaival

Budapest, julius 28.

Bethlen István gróf miniszterelnök vasárnap este Budapestre érkezett. A miniszterelnök ma délelőtt megjelent hivatalában, ahol előbb Vass József népjóléti miniszterrel tanácskozott, majd Walko Lajos külügyminiszter, később pedig Wekerle Sándor pénzügyminisztert fogadta, akik beszámoltak a miniszterelnöknek a tárcájuk körébe tartozó egyes ügyekről. A miniszterelnök ma este visszautazik inkei birtokára.

Vass József népjóléti minszter a tárgyalások során részletesen beszámolt a miniszterelnöknek a kormány fontosabb ügyeiről és az elintézésre kerülő politikai kérdésekről. A miniszterelnök ezután Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel megbeszélte a bolettatörvény végrehajtásával kapcsolatosan eddig beérkezett panaszokat és az ellenőrzés szigoritását célzó, már régebben kiadott rendeleteket és azokat a gazdasági vonatkozásu intézkedéseket, amelyeket a legutóbbi minisztertanácson határoztak el.

Walko Lajos külügyminiszter a bukaresti gazdasági tárgyalások eredményéről számolt be és szóba kerültek ez alkalommal a hivatalos megbizottként Bukarestben tárgyaló Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter eredménnyel lefolytatott tanácskozásai is.

A miniszterelnököt ma délelőtt felkereste Herczeg Ferenc, a Revizios Liga elnöke is, akivel szintén hosszabb megbeszélést folytatott. A miniszterelnök tárgyalásai délután két óra után értek véget.

Briand Európa pénzügyi központjává szeretné fejleszteni Párist

London, julius 28.

A Fiancial News szerint az a mohóság, amellyel a francia pénzpiac a Skoda-kölcsön párisi részletét elnyelte, feltünő ellentétben áll e kölcsön londoni részletének kudarcával és kézelfoghatóan mutatja, hogy m Páaris a külföldi kölcsönök egyetlen felvevőképes piaca. Ennek ellenére Páris kibocsátó tevékenysége nemcsak London és Newyork, de Amsterdam és Róma mögött messze emarad. A Skoda-kölcsöntől eltekintve, amely a franciák ellenőrzése alatt álló vállalat céljait szolgálja, a francia kibocsátó bankházak makacsul vonakodnak kooperálni a nemzetközi pénzcsoportokkal idegen kibocsátások tekintetében, bár ez a kibocsátó tevékenység ellensúlyozhatná az aranynak Franciaországba való beözönlését.

A Daily Telegraph a francia aranyhalmozás rejtélyét egyrészt azzal próbálja magyarázni, hogy a franciák a nekik nem kedves angol munkáspárti kormánynak akarnak kel-

lemetlenkedni. Másrészt — a lap jólértesült levelezője szerint — a franciák minden erejüket megfeszitik, hogy Londont, mint Európa pénzügyi központját megbénitsák. Tudják, hogy az antant megszünt és biztonsági garanciák iránti követeléseket a tengerészeti konferencia nem teljesitette. Briand az európai államszövetség esélyei tekintetében sem nagyon bizakodó és ezért más uton keresi a biztonságot, még pedig abban, hogy Párist próbálja kiépiteni Európa uralkodó pénzügyi központjává olyanformán, hogy apasztja a többi ország — különösen Anglia — aranytartalékát, ezzel megbénitja Anglia részvételét Európa rekonstrukciójában és megakadályozza azt, hogy Anglia a németeknek vagy az olaszoknak — Franciaország esetleges ellenségeinek — kölcsönt nyujthasson.

A debrecenni nyári eayetem kirándulási psogrammja

Hétfőn délelőtt 9 órától 10 óráig dr. Ecsedi István egyetemi magántanár, muzeumigazgató tartotta meg müvelődéstörténeti előadását a Nyári Egyetem tanfolyamán a Déri-muzeum előadótermében. Utána dr. Medveczky Károly egyetemi könyvtárőr irodalomtörténeti kérdéseket fejtegetett.

Délután megállapitották a Nyári Egyetem idegennyelvi óráinak tanrendjét. Az órák (angol, francia, olasz, német) időpontja a Déri-muzeumban elhelyezett hirdetőtáblán olvasható.

Ma délelőtt dr. Ecsedi István és dr. Medveczky Károly folytatják előadásaikat.

A Nyári Egyetem hallgatói szombaton és vasárnap kirándulnak Nyiregyházára, Tokajba és Sárospatakra. A kiránduláson való részvétel dija 12 pengő. A tudományut iránt rendkivül nagy az érdeklődés, mert tavaly is a Nyári Egyetemnek ez a kirándulása sikerült a legjobban.

A debreceni Nyári Egyetem, mely nemcsak tudományos előadások által ismerteti meg a magyar kulturát, hanem kellőképen gondoskodik közönsége kellemes időtöltéséről is, nagyarányu kirándulási programmot dolgozott ki augusztus hónapra. A nyári egyetem igazgatósága nevezetesen a következő kirándulásokat tervezi:

Augusztus 2—3. Kétnapos kirándulás Nyiregyházára és a Tokaji-hegység körül. Meghálás Sárospatakon. (Tirpák tanyagazdaság és Magyarország leghiresebb borvidékének megismertetése.) Amennyiben a kirándulásra nem akadna elég jelentkező, ugy augusztus 3-án, vasárnap kirándulás a Hortobágyra. Ha a nyiregyházai kirándulásra elég jelentkező lesz, akkor a következő hét folyamán, később meghatározandó időben fogja az igazgatóság a kirándulást megtartani.

Augusztus 9—10. Kétnapos kirándulás a Bükk-hegységbe. Meghálás Lillafüreden. A diósgyőri vasgyár, Magyarország legszebb fürdőtelepének, Miskolc és Eger városok megtekintése.

Augusztus 16—17. Kétnapos kirándulás a Mátrába. Magyarország legmagasabb hegységének és Parád fürdő megtekintése.

Augusztus 19-étől 24-ig bezárólag Budapest megtekintése. Indulás augusztus 19-én d. u. Szent István napi ünnepségek. A nevezetességek megtekintése. Utána kiránduás a Balatonra. — Tartózkodás tetszés szerint.

Nagyon fontos volna, hogy mindenki aki részt akar venni, szándékát minél hamarabb tudassa, a Déri-muzeum portásánál felfektetett ivek aláirásával, az igazgatósággal.

A kirándulások csak akkor tartatnak meg, ha legalább 20 résztvevő jelentkezik. Ennél kevesebbel a kirándulás pénzkeltáru rendezése lehetetlen lenne.

Kiirtotta a családját s aztán öngyilkosságot követett el egy német munkanélküli

Boroszló, julius 28.

Gleiwitzben hétfőn délelőtt borzalmas vérfürdőt rendezett egy 23 éves munkanélküli fiatalember. Max Lessig a neve a fiatalembernek, aki már régóta jegyben járt egy leánynyal és az esküvőt julius 30-ára tüzték ki. A jegyespárnak egy másféléves törvénytelen gyermeke is van. A fiatalember már régen elvette volna a leányt, de nem tudott munkát kapni és és maga is a legnagyobb nyomorban tengődött az édesanyjával. Max Lessig hétfőn délelőtt szörnyü tettre szánta el magát. Valahonnan revolvert szerzett és agyonlőtte anyját, majd elrohant menyasszonya lakására és ugy a leányt, mint törvénytelen gyermekét meggyilkolta. A hármas gyilkosság után maga ellen forditotta a fegyvert és sulyosan megsebesitette magát. Kórházba vitték, utközben azonban meghalt.

Tüzvész pusztitott el egy székely falut

Katasztrófális tüzvész pusztitott az elmult éjszaka a Csikszeredához négyzetkilométerre eső Csomortánfalva községben. A tüz éjjel tizenkét órakor ütött ki és néhány óra alatt huszonöt házat hamvaszott el. Az oltás a lehető legkezdetlegesebb módon történt, mert a csikszeredai tüzoltógépet, amely tizezer kilogramm sulyu hatalmas alkotmány, nem lehetett a rossz ut miatt Csomortánfalvára kiszállitani. Az oláh katonai hatóságok intézkedésére körülbelül tiz katona érkezett a tüzvész szinhelyére, anélkül azonban, hogy a lángok erejével szemben valamit tehettek volna. A tüz a reggeli órákban magától aludt el.

Csomortárfalva hegyoldalon fekszik és egyike a Székelyföld legszegényebb községeinek. Lakósai fuvarozásból tengetik életüket, mert termőföld alig van a környéken. Körülbelül hétszáz ember él a falu hetven házában, amelynek egyharmadrésze most a lángok martalékává lett. A lakosság azt gyanitja, hogy gyujtogatás történt oláh részről.

Az olaszországi földrengés által elpusztitott városokat nem épitik fel, hanem más vidékre telepitik a lakosságot

Időnként még mindig megismétlődnek a földlökések

Róma, julius 28.

A földrengéskatasztrófa által okozott izgalmak még mindig rettegésben tartják Délolaszország lakosságát s fokozza a pánikfélelmet az a körülmény, hogy időnkint utórezgéseket észlelnek. Igy vasárnap Avellinoban és Lacedoniában éreztek néhány földlökést. Lacedoniában a földlökések következtében több ház beomlott és a mentési munkálatokat végző katonák közül többen könnyebben megsebesültek.

Acrenzában az ujabb földrengés sulyosan megrongálta a székesegyházat, amely a Balilicata vidékének legszebb és legnagyobb temploma. A székesegyház a 13. században épült és az olasz épitőművészet leggyönyörübb alkotása.

Melfiben Viktor Emánuel látogatása alkalmával szivettépő jelenetek játszódtak le. A tömeg áttörte a rendőrkordont és hangos sirással körülvette a király autóját. Az asszonyok térden állva, zokogva könyörögtek a királynak, hogy segitsen rajtuk s közben magasra tartva mutogatták rongyokban heverő gyermekeiket. Melfi vásárterén vasárnap délben a király jelenlétében ástak ki az egyik összedőlt ház romjai alól egy asszonyt, aki halálában is átölelve tartotta kisgyermekének holttestét. Melfiben egyébként az a városrész szenvedett legjobban a földrengés pusztitásaitól, amelyet az 1851. évi földrengés által elpusztitott házak helyén épitettek fel. A kormány ezért azt tervezi, hogy épitési tilalmat rendel el erre a helyre és az uj Melfi városát a környék sik vidékének határán és nem a hegyek lejtős részén épitteti fel. — Ugyanigy fel kellett adni azt a tervet, hogy Villa Nuova városát ujból felépitsék, mert ezt a várost is elpusztitotta már egyszer a földrengés.

A lakosság most már lassanként visszatér a földrengéssujtotta vidékre, ahol az eltakaritási munkálatokat nem csökkenő erővel folytatják.

Hirdessen lapunkban!

Telefon: 12—44. Telefon: 12—44.

Szezon utáni rendkivüli olcsó árak!

Petrik Károly

rőfös és rövidáru üzletében Szent Anna-utca 5. sz.

1 méter mosó müselyem P 1.55
1 méter I-a mosó selyem P 1.85
1 méter Sevilla divatminták P 2.96

Bemberg Pariset maradékok, fekete és szines cérna flor női harisnyák, férfi soknik és nyakkendők eddig nem létezett olcsó árban.

Szolid! Szabott árak!

Pánik egy templomban

Róma, julius 28.

A földrengéssujtotta vidéken, ahol az élelmiszerrel való ellátás és a sebesültek ápolása már napok óta rendszeresen folyik és ennek következtében a lakosság megnyugodott, tegnap különös eset történt, amelyet csak tömegszuggesztióval lehet magyarázni. Avella helységben néhányszáz ember hálaadó istentiszteletre gyült össze egyik templomban.

Eddig megmagyarázhatatlan okból a tömegben hirtelen az a hiedelem terjedt el, hogy a templom tölgyfájának a menyezetéről diszitések estek le. Nyomban pánik tört ki a templomban, mindenki a kijárathoz rohant s közben sokan megsebesültek, néhányan közülök sulyosan.

ÓCEÁNREPÜLÉSRE INDULT A LEGNAGYOBB ANGOL LÉGHAJÓ

London, julius 28.

Az R. 100 óriási léghajó holnap reggel fél 4 órakor a cardingtoni repülőtérről a kanadai Montreálba indul. Északirország felett az Északi Atlanti óceánt fogja követni és körülbelül 3300 mérföldnyi utat valószinüleg 70 óra alatt fogja megtenni. Az utasok száma 44. 5 napig tartó élelmiszert visznek és az összes angol, kanadai és amerikai állomásokról időnként a hajók jelentését fogják tenni a léghajó rádió állomásának.

Ausstriában is volt földrengés

Salzburg, julius 28.

Szombattól vasárnapra virradó éjjel 4 óra 40 perekor St. Martin in Pongau község egész területén 30 másodpercig tartó nyugati irányból jövő heves földrengést éreztek, amelyet földalatti moraj kisért. Ugyanazon az éjjel 1 óra 48 peskor A'te Marktban mintegy 4 másodpercig tartó délről északnak haladó hullámszerü rengést éreztek. Éjjel 1 óra 1 perekor Eben im Pongauban és 1 óra 10 perekor Wagrainban is érezhető volt ugyanez a rengés lökésszerü földmozgás alakjában. A rengés sehol sem okozott kárt.

MEGKEZDŐDÖTT A TUKA-PER TÁRGYALÁSA A VÉGSŐ FOKON

Prága, julius 28.

A brüni legfelsőbb biróság előtt ma kezdődött Tuka ügyének tárgyalása, amellyel a per végérvényes befejezést nyer.

Üzlethelyiség

a B ka bérházban augusztus elsejére kiadó.

— **Budapesten, a Központi Szállodát,** (Centrál) melyet **Pajai Miksa** a Grand Hotel Esplanade, István király, Deák Ferenc szállodák volt tulajdonosa vett át, lapunk olvasóinak melegen ajánljuk. A polgári családoknak ez az egyik legismertebb fővárosi otthona, alig 2 percnyire a **Keleti pályaudvartól,** ujonnan berendezve, gőzfütéssel, hideg-meleg vizzel, telefonnal, rádióval várja a vidéki és külföldi vendégeit. A főváros idegenforgalmának nagy nyeresége az uj vezetés alatt álló szálloda, melyben a polgári árak mellett már 5 pengőtől kezdve kaphatók szobák.

Budapesten letartóztatták kommunista izgatás miatt a debreceni származásu Tamás Aladárt

Moszkvai utasitásra vörös napot akart rendezni augusztus elsején a fővárosban — Lázitó röpcédulákat terjesztett az ifjuság körében

Budapest, julius 28.

A főkapitányság politikai osztályán letartóztatták Tamás Aladárt, aki augusztus elsejére, Lenin születésnapján, kommunista tüntetést készitett elő. A letartóztatott fiatalembert társaival együtt most a főkapitányságon őrzik s hallgatják ki őket a budapesti kommunista szervezkedésekről és — moszkvai összeköttetéseikről. A letartóztatásokkal kapcsolatban több helyen házkutatásokat is tartottak a detektivek és ezek során rengeteg izgató füzetet, röpcédulát szállitottak autókon a rendőrségre.

A most leleplezett kommunista mozgalmak vezére, Tamás Aladár már nem egy izben szerepelt a nyilvánosság előtt. Eddig furcsa irodalmi és müvészi akcióival vonta magára a figyelmet, de a rendőrség már régen tudta, hogy ezek mögött az irodalmi müködések mögött voltaképpen kommunista szándékok rejtőznek.

Tamás Aladár kalandos életre tekinthet vissza.

A 31 esztendős fiatalember Debrecenből származik. Itt élnek a szülei, mint egyszerü polgáremberek, akiktől fiuk már kora ifjuságában elszakadt, hogy bebarangolja egész Európát. Budapestre 1923-ban jött Tamás Aladár és itt csakhamar feltünt saját szerkesztésü, fantasztikus cimü és tartalmu röpiratával és hangversenyeivel.

Ezeket a hangversenyeket „Cikk-cakk" elnevezéssel rendezte Tamás Aladár s a köréje csoportosult fiatalemberek társasága a Zeneakadémiában rendezték hangversenyüket. — Furcsa számok kerültek előadásra ezeken a hangversenyeken, amelyek csaknem minden alkalommal botrányba, sőt verekedésbe is fulladtak, ugyhogy az utóbbi időben a Zeneakadémia igazgatósága már nem is volt hajlandó a „Cikk-cakk"-ék rendelkezésére bocsátani termeit.

Tamás Aladárnak sikerült beférkőznie a szociáldemokrata ifjumunkás szervezetekbe. Titkolta kommunista érzelmeit s azt hirdette magáról, hogy ő a munkásmozgalmak szélsőbaloldali ellenzékének a vezére.

Egy izben megtörtént, hogy amikor felszólalt, hiveivel együtt valósággal kiverték a teremből. Miután látta, hogy az ifjumunkások körében a sajtrendszerü szervezkedéssel nem boldogul, megalapitotta a „100%" cimü folyóiratát és a szervezkedésnek egy egészen eredeti formáját találta ki: megalakitotta a szavaló-kórusokat. Ezekbe a „szavaló-kórusokba" főként a fiatalság köréből gyüjtött hiveket. A nyár folyamán a kirándulóknak nem egy izben feltüntek a budapestkörnyéki kirándulóhelyeken hatalmas teherautók, oldalukon ezzel a vörösbetüs felirással: „A 100% szavaló-kórusa".

A fiatal munkásgyerekekkel teli teherautók bejárták az összes budapestkörnyéki nyaraló- és weekendtelepeket, főként azokat a helyeket, ahol a munkások fürdőztek és pihentek családtagjaikkal. A teherautó utasai ezeken a helyeken ingyenes szavaló-produkciókban részesitették a kirándulókat s rendszerint magyarra forditott orosz és kinai verseket szavaltak kórusokban. Ilyen alkalmakkor mindenütt terjesztették a „100%" cimü folyóiratot, sőt röpcédulákat is osztogattak. A szavalókórusos teherautó nagyobb vidéki kirándulásokra is járt rendszeresen, főképen a bányatelepekre s a munkáslakta vidékekre.

Tamás Aladár előállitásával egyidőben a rendőrségnek másirányu munkát is adnak a kommunisták. A szovjet minden évben háromszor, május elsején, augusztus elsején és november 7-én az orosz kommunizmus kitörésének évfordulóján Európaszerte tüntetéseket szokott rendeztetni külföldi szervezeteivel. Ebben az évben is meg akarja rendeztetni a szovjet a vörös agusztus 1-et. A mozgalom szálai Budapestre is elnyulnak. Az utóbbi napokban különösen a főváros perifériáin nagyon sok lázitótartalmu röpiratot osztottak szét.

A rendőrség kétségtelnül megállapitotta, hogy a budapesti vörös augusztus 1-i szervezését most már egyenesen Moszkvából irányitják. A rendőrség azonban már megtette az összes szükséges intézkedéseket, hogy augusztus elsején is minden tekintetben biztositsa a főváros rendjét és nyugalmát a kommunisták bujtogatásaival szemben.

Borzalmas vérfürdőt rendeztek a cseh kommunisták

Chemnitz, julius 27.

Vasárnapra virradó éjjel Nebenstein-Ernettelben véres összecsapásra került a sor nemzeti szocialisták és kommunisták között. A nemzeti szocialisták helyi csoportja a „Gewerbehaus"-ban családi estét rendezett. Éjfél felé körülbelül 50 kommunista jelent meg az épület előtt, elhangzott a parancs: Roham! és abban a pillanatban számos lövés dördült el. A golyók összezuzták az ablaktáblákat. A kommunisták behatoltak a terembe, ahol párázs verekedés támadt. Minden elmozditható tárgy fegyverül szolgált a verekedőknek. A nemzeti szocialistáknak végül sikerült a kommunistákat kiszoritani. A rendőrség megérkezése előtt a támadók elmenekültek. A nemzeti szocialisták közül hárman sulyosan megsebesültek. Egy rendőrtiszt, aki véletlenül a teremben tartózkodott, kartörést szenvedett.

Letartóztatták Zelea Codreanut, az oláh antiszemiták vezérét

Ismét agyonlőttek egy zsidót

Bukarest, julius 28.

Tegnap Stanescu vizsgálóbiró letartóztatta Zelea Codreanut, az ugynevezett II. számu plakátja miatt, amelyben földicsérte Besát, Anghelescu alminiszter merénylőjét. A hatóságok meg voltak ugyan győződve arról, hogy a legutóbbi máramarosi és bukovinai eseményeket Zelea Codreanu inscenirozta, de mert közvetlen bizonyitékokat nem lehetett bemutatni, letartóztatását halogatták. A II. számu „intelmének" kiplakátirozásával azonban ő maga nyujtott közvetlen alapot a letartóztatásra.

Ujabb revolveres merénylet

Az antiszemita kilengések s a velük kapcsolatos események csak kis időre jutottak nyugvópontra. Tegnap ismét revolveres merénylet történt a besszarábiai Orhei városkában, ahol egy Macedon nevü antiszemita tanár öt revolverlövést adott le egy Landau Salamon nevü zsidó kereskedőre.

Aki le akart lőni minden háza előtt elhaladó zsidót

A gyilkosságról érkezett jelentés szerint a tanár egy koresmában mulatott s már ott állendóan fenyegette a zsidókat. A kora reggeli órákban hagyta el a mulatót s alig ér az utcára, nyomban belekötött valami Averbuch nevü emberbe. Igy szólt hozzá:

— Te zsidó! Most kérdéseket teszek föl neked s ha nem felelsz helyesen, megdöglesz!

A kiabálás zajára azonban a kocsmárosnak sikerült Macedont lecsendesiteni. Néhány száz méterrel tovább a tanár Landau kereskedővel találkozott. Ennek már kérdéseket sem adott fel, hanem egyenesen ráfogta a revolverét.

— Nem türöm, hogy egy zsidó a városháza épületébe tegye a lábát, — kiáltott. A következő pillanatban eldördült az első lövés, amit még négy követett. Az öt golyó közül csak kettő tévesztett célt, a másik három Landau mellébe hatolt, aki nyomban összeesett s néhány perc mulva kiszenvedett.

Lövésre készen tartott fegyverrel vonult vissza Macedon ezután egy közeli pincébe, ahol elbarrikádozta magát. Itt akadtak rá az elfogására kiküldött rendőrök, akiknek megadta magát. A vizsgálóbiró előtt Macedon a legnagyobb hidegvérrel adta elő, hogy halálosan gyülöli a zsidókat, tettét nem szánja, sőt ha alkalma lesz rá, meg is ismétli. Csak azt sajnálja, hogy mostani — merényletével későbbi tervét tette lehetetlenné, pedig akkor nem egy, hanem több zsidónak olthatta volna ki az életét. Az volt a terve, hogy most *épülő házának az ablakába áll, táblát függeszt ki, hogy az ő háza előtt nem szabad egyetlen egy zsidónak sem elhaladnia s ha ez mégis megtörtént volna, ugy lepuffant az ablakból minden engedetlenkedő zsidót.*

MEDVÉK GARÁZDÁLKODÁSA GYIMESBÜKKÖN

A vadászati tilalom óta rendkivül elszaporodott medvék garázdálkodás tartja izgalomban Gyimesbükk községet. A tegnapi nap folyamán a környéken táborozó medvék közül a három legéhesebb váratlanul beront a községi legelőre és alig egy félóra leforgása alatt életveszélyesen megsebesitette a falu két bojtárját, az állatállományból pedig tizenhét marhát harapott halálra. A két bojtárt eszméletlen állapotban szállitották be a csikszeredai kórházba, ahol most élet-halál között lebegnek. Érdekes, hogy egy kis gyermeket, aki a legelőn játszadozott nem bántották a medvék.

AGYONLŐTTE MAGÁT A ZSIDÓ TEMETŐBEN

Budapest, julius 28.

Ujhelyi Nándor 60 éves kereskedő ma délután a rákoskeresztari zsidó temetőben agyonlőtte magát.

NEMZETKÖZI ÉPITÉSZ-KONGRESSZUS BUDPESTEN

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Huszonhárom nemzet épitészei vesznek részt a szeptember 7. és 15-e közt Budapesten rendezendő nemzetközi épitészkongresszuson és az azzal kapcsolatos épitőmüvészeti tervkiállitáson. A kiállitáson nem fogják dijazni a kiállitott müveket. A C. P. I. A. Párisban tartott legutóbbi ülésén ugyanis Hollandia, Franciaország és Nagybrittania delegátusai bejelentették, hogy nagy örömmel vesznek részt a budapesti kiállitáson, mégis az a kérésük, hogy a kiállitáson ne dijazzák a munkákat, mivel itt tulajdonképen nem épitészi konkurrenciáról, hanem magyar bemutató jellegü kiállitásról van szó.

A magyar végrehajtóbizottság tudomásul vette a külföldi delegátusoknak ezt a bejelentését és teljes mértékben honorálva indokukat, elhatározta, hogy a terveket nem részesiti dijazásban. — Ettől függetlenül azonban a kongresszus és a kiállitás minden egyes részvevő müvészi bronzplakettet, emlékérmet és kerámiai, illetve porcellán emléktárgyakat kap.

TIZENNÉGY NAPOS SELYEM ÉS HARISNYA VÁSÁR!
CSAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEKBEN

	Ezelőtt	Most
Bemberg selyem Parisette és Sevilla maradékok	3.90	3.28
Riviéra selyem elsőrendü 80 cmtr, szélességben	3.20	2.18
Florida selyem kiváló jó minőség uj minták	3.20	2.28
Flora selyem pazar minták	2.80	1.78
Mouslin selyem Amurett Goldberger és Filtex gyártm.	6.90	5.88
Germain selyem Goldberger és Filtex gyártm.	10.80	7.88
Maroqen selyem egész nehéz, 100 széles	22 —	14.98
Nyers-selyem divat szinben nehéz minőség	6.50	4.28
Nyers-selyem divat szinekben legfinomabb	7.80	5.28
Ramona selyem elsőrendü minőségben hibátlan	6.50	4.28
Brokát selyem kabát bélésnek	3.40	2.28
Brokát selyem egész nehéz minőség	6.10	3.88
Brokát selyem paplan huzatra	10.80	7.28
Foulard selyem legfinomabb minőség	8.50	3.98
Taftalin selyem hibátlan minden szinben	4.80	3.38
Egész nehéz crop de schin compléra	10.50	6.98

Elsőrendü gyártmányu márkás selyem női harisnyák 1.78. 2.48 2.98. 3.98. 428

CSAK KÉSZPÉNZ ELADÁS

BÉKE ÁRUHÁZ. SZENT ANNA-UTCA 2. SZÁM.

Bika bérházban négy szobás utcai lakás kiadó.

A német nemzeti pártok a császárság visszaállitását sürgetik

Berlin, julius 27.

A Hugenberg-párt vezetősége tegnap este tartott ülésében elhatározta, hogy a választási harcban a Hohenzollern-ház resturációjának követelésével indul. A pártvezetőség a következő határozati javaslatot hozta:

— A német nemzeti néppárt ujult erővel és zárt egységben indul a választási harcba. *A harcot nagy nemzeti, keresztyén és szociális céljainak szellemében folytatja le, hiven monarchisztikus alapeszméjéhez és hiven a fekete-fehér-vörös lobogóhoz.* A német nemzetiek csoportjában a Hugenberg-párt az egyetlen, amely *nyiltan bevallja, hogy hive a monarchiának.*

Kevésbé nyiltan beszél a Hohenzollern restaurációról Frick dr., a nemzeti szocialistapárti thüringiai belügyminiszter. Münchenben tartott legutóbbi programmbeszédében a nemzeti szocialisták céljait a következőkben foglalta össze:

— A nemzeti szocialisták a birodalmi belügyminiszteri tárcát akarják megszerezni és döntő befolyást akarnak a birodalmi hadügyminisztériumra. E hatalmi pozíciókra támaszkodva akarják megkisérelni, hogy *legális uton, de megforditsák a német sorsot.*

Veszedelmes tüz Orosháza környékén

Vasárnap délután nagy rémületet keltett az egyik Orosháza mellett tanyán az a hir, hogy Fejes János gazdálkodó egyik buzaasztagja kigyulladt. A környékbeli községek tüzőrségei minden erejük megfeszitésével megmentették a tanyai házat, a két asztagot azonban már nem sikerült megóvni a veszedelemtől és rövidesen kétezer buzakereszt, valamint a mellette álló cséplőgép teljesen elégett. A kár meghaladja a huszezer pengőt, amelynek egy része biztositás révén megtérül.

Ugyanebben az időben Olasz Imre vásárhelykutasi tanyáján is tüz támadt, majd később hasonló szerencsétlenséget jelentettek Zahorán Pál telekgerendási birtokáról is. A vásárhelykutasi tüzvésznél Vass Imre cséplőmunkás tüzoltás közben felmászott a gépre, de a lángok belekaptak a ruhájába, a nagy hőségtől elszédült és a tüz fészkébe zuhant. Később holttestét teljesen összeégve megtalálták.

Zahorán Pál gazdálkodó birtokán, mint utóbb megállapitották, a működő traktorokból kicsapó szikra gyujtotta meg a buzaasztagot és itt is több mint száz métermázsa buza a cséplőgéppel megsemmisült. A hatóság a tömeges tüzvész ügyében széleskörü nyomozást inditott.

Kehrling kikapott Debrecenben a férfipáro döntőjében

Véget ért a DEAC nagy tenniszversenye

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Vasárnap szép időben és nagy közönség előtt fejezték be a debreceni nemzetközi tenniszverseny nyilt számait, melyek közül a férfipáros hatalmas meglepetéssel végződött. A kitünően játszó Gabrovitz MAC—Vay báró DEAC kettős fölényesen vérte a Kehrling—Bánó párt, mely előbb részben, aztán egészben csütörtököt mondott. Bánó feltünően gyengén játszott, ez a gyengeség aztán a kedvét vesztett Kehrlingre is átragadt. Gabrovitz elsőrangu játékot produkált s lendülete magával vitte a nagyot fejlődött Vay bárót is.

A verseny részletes eredményeit alább adjuk:

Férfiegyes nyilt elődöntő: Kehrling verte Vay bárót (szombaton), Bánó BBTE—Gabrovitz MAC 1:6, 6:4, 6:2, izgalmas meccs. Döntő: Kehrling—Bánó 6:4, 6:2, 6:1.

Női egyes nyilt elődöntő: Lates Csilla MAC—Markóné DVTK 5:7, 6:4, 6:3, Korotvicskáné Pozsony—Stern Józsefné Berettyóujfalu 6:2, 6:2. Döntő: Korotvicskáné—Lates Csilla 6:0, 6:0. Lates Csilla mélyen formája alatt játszott.

Férfipáros nyilt elődöntő: Kehrling, Bánó—Romek, Nemes gróf Szolnok 6:4, 2:6, 6:1! Vay báró, Gabrovitz—Csont Gyula, Riedt Kecskemét 6:3, 6:2. Döntő: Vay, Gabrovitz—Kehrling, Bánó 6:3, 6:1, 6:3! — A versenyzők szombaton este sokáig fentmaradtak. Ezt Bánó úgy látszik erősen megérezte...

Vegyespáros nyilt elődöntő: Kehrling, Lates Cs.—Nemes, Krotvicskáné 6:4, 6:3, Gabrovitz, Nagy Dacі—Bánó, Ferencsikné 6:3, 2:6, 7:5, szép meccs! Döntő: Kehrling, Lates Cs.—Gabrovitz, Nagy Dacі 6:2, 7:5.

Női egyes II. oszt.: 1. Stern Józsefné Berettyóujfalu, 2. Ferencsikné DEAC (6:0, 6:0), 3. Dömötör Böske DEAC és Markóné DVTK.

A tenniszversenyt hétfőn délelőtt is folytatták, mert több számban vasárnap nem tudták teljesen befejezni a küzdelmet. A hétfői verseny eredménye:

Férfi egyes másodosztályu: 1. Bánó György MAC, 2. Dr. Juhász Árpád DEAC. A döntőben Bánó győz 6:2, 8:6, 4:6, 6:2 arányban.

Az elődöntőben Juhász Petőt (Kaposvár) verte 6:1, 1:6, 6:2 arányban, mig Bánó Romeket (Szolnok) 6:1, 6:0 arányban. Harmadik Pető és Romek.

Férfi páros, másodosztályu: 1. Romek—Nemes gróf Szolnok, 2. Leitner Barna DTE—Bánó György MAC pár. A döntőben a Romek—Nemes-pár győz 6:4, 6:4, 6:2 arányban.

Harmadikok Farkas DEAC—Balla DKTK pár és a Novobaczky—Kádár (Szentes) pár.

Vegyespáros, másodosztályu: 1. Romek—Koczkáné (Szolnok) pár, 2. Leitner DTE—Sterné (Berettyóujfalu) pár. A döntőben a Romek-pár győz 6:0, 6:4 arányban.

Harmadikok Varga—Ferencsikné DAC pár és Nemes grófné—Dömötör Böske DEAC pár.

A dijkiosztás vasárnap este volt. A győztesek és helyezettek szebbnélszebb tiszteletdijakat kaptak. Este társasvacsora és tánemulatság fejezte be a kitünően sikerült versenyt, amely preciz rendezésben folyt le. A rendezés nehéz munkájáért dr. Kenény Géza ügyvédet, dr. Diczig Alajost és Görgey Józsefet illeti az elismerés.

Szekérlámpák,
prizmák, szitik, passzirozók, fagylaltgépek
Nagy vasüzletében
Csapó 77. kanyarsarok.

Nem alkalmi vétel
hanem állandóan **olcsón** árusitom a
müselyem harisnyát!
Saját gyártmány hibátlan P 1.90, hibás 1.50
Bemberg selyem harisnyát kis hibával P 2.50
Férfi strapa zoknit páronként —.40 fillér
Prima selyem nadrág hibátlan P 2.90
Cipő osztályban
állandóan vannak egyes párok leszállitott **olcsó** árakon.
Benyáts Emil áruháza Debrecen.

Gyilkos és gyujtogató villámcsapások

Budapest, julius 28.

Veszprém megyében, Herend község határában, gabonahordás közben az uton haladó három kocsi közül a középsőbe belecsapott a villám. A kocsin ülő Galambos Erzsi 16 éves leányt a villám agyonsujtotta. A leány mellett ülő Répási Ferenc 39 éves herendi lakos pedig a baloldalán és lábán sulyos sérüléseket szenvedett. Az utolsó kocsin, a gabona tetején ült Scharf József herendi lakos, őt az erős légáramlat a szekér tetejéről a földre lökte. Könnyebb sérüléseket szenvedett.

Fehér megyében Perkáta község határában a villám beleütött özvegy Varga Istvánné 200 keresztből álló kaljába. A kazal kigyulladt és elégett.

Jászberény határában Répás Ferenc istállójába csapott bele a villám. Deák Pál 14 éves kondásfiu azonnal meghalt. Genye, András gazdasági cseléd kisebb sérüléseket szenvedett. A villám ezenkivül két lovat is agyon sujtott.

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések. Majesz Ignác—Altman Etelka, Blizman József—Szabó Mária, Gáll Dénes—Pócsi Róza, Knöpfler József—Leer Johán, Korom Béla—Nagy Mária, Siskai János—Molnár Erzsébet, Wágner József—Tóth Margit.

Halálozások. Terdik Miklós ref. 2 hónapos, Báthori-u. 2., Gubacsek János r. kath. 27 éves, Irén-u. 34., özv. Szarka Gáspárné ref. 84 éves, Klapka-u. 7., Györffy Lajosné ref. 28 éves, Bezerédy-u. 35., Szacsuri Lajosné ref. 40 éves, Teleki-u. 47., Kubek Karola ág. ev. 41 éves, Budapest, Fellner Márton izr. 49 éves, Enesens, Kovács István ref. 67 éves, Vörösmarthy-u. 28., Kiss Árpád ref. 31 éves, Kandia-u. 11., Kiss József ref. 59 éves, Felsőjózsa, Zoltai Juliánna ref. 6 hónapos, Elep 20., Sólyom László ref. 16 hónapos, Jánosi-u. 42., Nagy Juliánna ref. 2 hónapos, Téglavető 210.

Születések. Szijgyártó János fm. fiu János, Kovács Mihály bádogos, leány Aranka; Koroknai Imre fm. fiu Imre; Tóth Sándor fm. leány Katalin, Engi Sándor fm. fiu István; Bagoly László fm. fiu Zoltán, Vincze István fm. fiu Mihály; Nagy Sándor városi haidu fiu Sándor. 1 halvaszületés és 1 törvénytelen.

A debreceni Nagyboldogasszony-napi országos vásár. A debreceni Boldogasszony-napi vásár (u. n. Lőrincvásár) az eddigi szokások szerint Nagyboldogasszony napját megelőző héten kezdődik. A vásár beosztása a következő: augusztus 7-én juhvásár, 9-én sertésvásár, 10—11-én lóvásár, 11-én marhavásár, 10—11—12-én kirakodóvásár. A debreceni országos vásárt az ország minden részéből, sőt külföldről is felszokták keresni, mivel itt kiváló alkalom nyilik eredeti hortobágyi magyarfajta növendék-, tenyész-, igás- és legelőjavitott szarvasmarhák, hortobágyi tájfajta Nonius-lovak, hazai fésüs- és racka-juhok, valamint sertések beszerzésére.

Uj kedvezmény vendégeinknek
Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott
20%
kedvezményt szobaáraink ból
10%
kedvezményt olcsó étterm árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibőviteni a
Magy. kir. Operaház, Nemzeti Szinház, Kamara Szinház
előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és szinházjegy rendelését 2—3 nappal előbb velünk közölni.
PARK SZALLODA
BUDAPEST,
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

FELFEDEZŐ UTON A HAJDUSÁGBAN

A boletta nyomában . . .

Fantasztikus neveket adott a hajduság népe a gabonajegyeknek

(A D. U. tudósitójától.)

Amerre megyünk, mindenütt két probléma érdekli az egyszerü embert: Mi lesz a bolettával és igaz-e, hogy julius 26-án királyt választanak? Apró falusi házak előtt, dülőutak szélén, bent a városok piacterein, de még a pródi gulyásoknál is ezzel a kérdéssel állitottak meg. Az ominózus julius 26-iki dátum — mint előrelátható volt —, elmult baj nélkül, azonban a boletta itt maradt változatlanul.

Első találkozás a boletával

Legelőször Hajduhadházon találkoztunk vele. Épp aznap jött meg s már is panaszok voltak miatta. Hajduhadházon álltak a cséplőgépek. Miért? Azt mondják, a boletta miatt. A napszámosemberek szinte csodálatos mértékü bizalmatlansággal fogadták a bolettát. Nem lehet jó dolog az, aminek már a nevét sem lehet kimondani. Eddig már legalább tizféle elnevezést kaptak ezek a furcsa cédulák.

Biléta! Polenta! Balekta! Paletta! Balmazujvároson egyenesen *Banántán*-nak keresztelték el. Hogy miért? Azt hiszem, azt a debreceni egyetem összes tudós nyelvprofesszorai se tudnák kietimologizálni.

Hajduhadházon a „polentával" akaszkodtak össze a magyarok. Ugy mondják, hogy a hadházi ember elment munkáért a hetedik határra is. Fix napszámért elment utat épiteni Lillafüredre, répát egyesiteni Kaposvárra, de részes aratásra, meg gépelésre nem vállalkozott a félvilágért sem. Inkább otthon ült és nem csinált semmit. Öt pengő készpénz napszámot kértek a munkások. Azon alul nem vállalkoztak munkára. Ezt viszont az ezernyi teherrel, gonddal, bajjal, alacsony terményárral küzdő gazdák nem tudták megfizetni.

Ilyenformán közel egy hétig 16 cséplőgép állt Hajduhadházon. Végül is már az alispántól kértek segitséget.

Mint a város egyik vezetője megmagyarázta, mindez azért volt, mert a napszámosok féltek a *„polentától"*. Azt mondták, nem tudják, hogyan fognak vele kijönni. Nem tudják kiszámitani, hogy mennyi lesz, mit ér majd a gép-rész. Igy aztán csak a biztos öt pengőt kérték. Mert öt pengő az öt pengő mindenkor. Ellenben ki tudja azt, hogy mit ér a boletta?

Hajduhadház uj telepein, ahol egész sereg házat, viskót épitettek fel a házhelyesek s ahol legnagyobb tömegben lakik a szegénység, arról panaszkodtak az emberek, hogy *a boletta miatt bezárt a malom.* Egyelőre nem örölnek, mert várják, mi lesz a gabonajeggyel. Hirlik az is, hogy az eddigi 2 pengő 80 fillérről 3.20-ra emelik fel az örlési dijat.

A gazdák viszont azt mondják:

— *Nem érünk vele semmit. Ma 15 pengőért veszi a zsidó a buzát. Három pengő a boletta. Kapunk 18 pengő értéket.* Adófizetésig meg őrizhetjük a bolettát.

Hajduböszörményben örömmel fogadák a bolettát

Hajduböszörményben egyébként egyetlen öröm kiséri a bolettát: nem lesz többé zöldhitel-uzsora, amelyen teljesen tönkrement egy időben a gazdaközönség. Ennek a zöldhitel-rendszernek méreteiről valóságos legendákat mesélnek még ma is. Ha valaki kölcsönkért egy vagon buzát, addig számitgatták át pénzre, csövestengerire, szemesre, amig alig egy esztendő leforgása alatt öt vagont kellett visszafizetni. Akik ezeket az üzleteket csinálták, még ma is szabadon vannak.

Tárgyilagosság kedvéért meg kell emliteni, hogy a földhitel mára boletta rendszer előtt megszünt. Eltörölte a fagykár amely miatt anyagi zavarokba kerültek még a terménykereskedők is.

Ennek ellenére a gazdaközönség igy is alaposan el van adósodva. Szakértők szerint Hajduböszörményben 12 millió pengőt is meghaladja az adósság.

Az ören juhász szakvéleménye

Ahány ház, annyi szokás. Ahány város, annyiféle helyzet. Hajduböszörményben a munkások már nem idegenkedtek ennyire a *bilétától.* Mivelhogy errefelé bilétának hivják a bolettát. A városban körülbelül 90 cséplőgép van. Mind a 90 dolgozott. Sőt egyenesen ezek vezették le a munkanélküliséget. Az emberek nem követeltek napszámot, mentek gépelni — ha kellett — részért is. Viszont a gabonajeggyel itt is akadtak egynémely bajok. A zsidó terménykereskedők itt is megpróbálták lenyomni az árakat. Tizenöt pengő negyven fillérért vették a buzát. Szerencse azonban, hogy hosszu évek küzdelme után végre megnyilt a *Futura.* Derék, becsületes magyar emberek kerültek az élére. Többé a szervezett „kereskedelem" nem foszthatja ki kénye-kedve szerint a gazdát. Már is beszélnek esetekről, amikor igen eredményesen avatkozott be a futura. Árnivelláló és áremelő hatása már is mutatkozik kis mértékben. *A gazdák viszont örömmel, bizalommal keresik fel az uj intézményt.* Boldogok, hogy megszabadultak a zsidótól. Nem ugy, mint például egy másik közeli községben, ahol tavaly be kellett zárni a keresztény hitelszövetkezetet, mert a magyar gazdák csak a zsidó terményekben biztak. Igaz, hogy ez a község már Szabolcsban van. És ez magában mindent megmagyaráz!

Tizenkét millió pengő adóssága van a böszörményi gazdáknak

Kint a böszörményi tanyákon már ömlik a panasz a boletta miatt. Ha valaki innen a messzi tanyaföldekről be is fuvaroz egy-egy szekér buzát, esetleg dél is van, mikor már sikerül tuladni rajta. Mire bejön, a városban ugy eshet, hogy már zárva az adóhivatal. Vagy bent kell maradni, (ha van hol) még egy napig, vagy pedig ujra be kell jönni, hogy be lehessen váltani a bolettát.

Kün a pródi halom aljában, ahol nemrégiben Forgács Ferenc öreg juhász nyakgatta a földet Attila koporsója után, még a napbarnult arcu gulyáspásztor is mordul felel, mikor a bolettáról kérdjük:

— Nem helyesitem a dógot! Mert arra a pízre, amit a bilétából kapok, szüksége van ilyentájt az embernek. Azt az adót majd kiárulnánk máskor. Két napot veszit az ember, ha be kell váltani a bolettát. Az őrlés is megdrágult, mert *15 percent helyett 18-nak felel meg a mai ár.* Tisztességes megélhetőségért nekem egy évben 10 mázsát is meg kell őretni. Na már most ezért 32 pengőt kéne fizetni. *Ezért nem helyesitem én az egiszet!*

Balmazujvároson ugyanolyan nehézségek voltak a boletta miatt, mint Hajduhadházon. Több uradalom, nagyobb gazdaság sem kapott cséplőmunkásokat, mert az ujvárosiak féltek a *„banántán"*-tól. Ők is csak pénzért akartak gépelni.

Végezetül mindenfelé baj volt a bérlőkkel. A legtöbb gazdának ugyanis nincs módjában, hogy bolettát adjon a bérlőnek, aki terményben fizeti ki az árendát. Ha sikerült kiegyezni a boletta felében, akkor nincs nagyobb baj, de ha nem, akkor jövőre alighanem kiteszik a bérlőt.

Ha ugyan akkorára meg nem szünik a boletta is.

(mars.)

Halálos szerencsétlenség ért az autós razzián egy székesfehérvári rendőrt

Egy elmenekült autó üldözése közben lezuhant az autóról

Székesfehérvár, julius 27.

Halálos autószerencsétlenség történt vasárnap Székesfehérváron, melynek Szilágyi II. József közrendőr esett áldozatul. A székesfehérvári államrendőrség kapitánysága az egész város területére gépjármürazziát rendelt el. A budaiuti sorompónál Szilágyi II. József 33 éves rendőr teljesitett szolgálatot és igazoltatta az autókat.

Féltizenkettőkor egy Bp. 24—500. rendszámu Lanciaautón Nagy István halad el a sorompó előtt, akit a rendőr igazolásra szólitott fel.

Ugyanekkor érkezett egy csukott Fiat-kocsi is és Szilágyi ezt is igazoltatni akarta. Miközben a rendőr az első gépkocsival foglalkozott, észrevette, hogy a Fiat-kocsi begyujt és elrobog.

Mivel a rendőr a Fiat-kocsi számát nem tudta feljegyezni magának, kérte a Lancia vezetőjét, hogy engedjék felszállani a kocsira és vegyék üldözőbe a megszökött kocsit. A rendőr a kocsi hágcsójára állt az üldözés közben. Az autó 70—80 kilométeres sebességgel száguldott a Ferenc József leánynevelőintézetnél éles kanyarodót vett, miek következtében a kocsi félrebillent és a rendőr széles ivben lerepült róla. Szilágyi II. József az esés következtében suyos belső sérüléseket szenvedett. Néhány pere alatt a kórházba szállitották, ahol rövid idő mulva meghalt.

Mielőtt szemét lehunyta a rendőr, ennyit mondott:

— Senki sem oka a szerencsétlenségnek, én csak kötelességemet teljesitettem.

A szerencsétlenül járt rendőrnek felesége és két gyermeke van: a 10 éves Teréz és a 8 éves Mária.

A nyomban megindított vizsgálat során megállapitották, hogy a Fiat-kocsinak, amelynek a rendőr üldözésére sietett, Bp. 29—732 a rendszáma és Eckhardt Emil sporthirlapiró vezette. Azonnal telefonon értesitették a siófoki oldalon levő rendőrállomásokat és csendőrséget, hogy amennyiben ez az autó ehalad az utvonalon, igazoltassák és irányitsák vissza Székesfehérvárra. Este félhatkor a csikvai sorompónál sikerült elfogni az autót.

Kihallgatása alkalmával Eckhardt elmondotta, hogy a rendőr őt valóban igazolásra szólitotta fel, azonban hirteln nem találta az igazolványát és tekintve, hogy családjához utazott Siófokra és akiket vissza akart hozni Pestre, hogy egy temetésen résztvegyenek, nagyon sietett és nem akarván az igazoltatással az időt veszíteni, elindult a sorompótól.

Elmondta Eckhardt azt is, hogy amikor látta, hogy a másik autó üldözi, időközben megtalálta igazolványát követte és a rendőr felé lobogtatta.

Eckhardt Emil ellen a rendőrség kihágás cimén indítja meg az eljárást és az iratokat a helyszinen volt tanuk kihallgatása után holnap reggel átteszik az ügyészséghez.

Második lett Magyarország a sakkolimpiászon

Budapest, julius 28.

A hamburgi sakkversenyen Lengyelország győzött 48 és fél ponttal; második Magyarország 46 ponttal, harmadik Németország 44 és fél ponttal. Következnek Ausztria (43 és fél), Csehszlovákia (42 és fél), Amerika (41 és fél), Hollandia (41), Anglia (40 és fél), Svédország (28 és fél), Franciaország (28 és fél), Litvánia (22 és fél), Izland (22), Spanyolország (21 és fél), Finnország (18), Norvégia (16). Magyarországnak van még egy függő játszmája Hollandiával.

ISMÉT LÁZADÁS TÖRT KI AFGANISZTÁNBAN

London, julius 28.

Kabuli jelentés szerint Afganisztánban ujabb lázadás tört ki Nadir király ellen. A lázadók hir szerint hirtelen megjelentek az afgán főváros, Kabul közelében, anélkül, hogy bármiféle ellenállásra találtak volna, mert a király hadserege vonakodott harcba szállani, minthogy nem kapta meg a zsoldját. Egy másik jelentés szerint a lázadók vereséget szenvedtek.

Központi szálloda Hotel Central
Budapest, VII. Baross-tér 23.
A keleti pályaudvartól alig 2 percnyire
a debreceniek kedvelt találkozó helye.
Elsőrangu modern családi ház. Központi fütés. Minden szobában hideg-meleg folyóviz.
Egyágyas szobák árai: 5, 6, 8, 9, 10 pengő.
Kétágyas szobák árai: 10, 12, 13, 14, 15, 16 pengő.
Fürdőszobás szobák, rádió. Telefon a szobákban.
Tulajdonos: PALLAI MIKSA.

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak

Zsedényi Aladár nótái az Angol Királynőben

Amint értesülünk, Zsedényi Aladár nótásestélye iránt városszerte nagy az érdeklődés. Nyilvános helyeken éppenugy,mint a családoknál egymást kapacitálják az itthon maradottak, hogy meghallgassák Zsedényi Aladárt. Alkalmunk volt a nóták költőjével személyesen is érdeklődni az iránt, hogy mi képen fog lefolyni érdekes debreceni bemutatkozása.

A dalköltő arra kért bennünket, hogy tájékoztassuk a közönséget nem a művészetről, hanem a tőle feltételezett művészet fogyatékosságairól. Zsedényi temperamentumosan ugyan, de magyaros szerénységgel bevallotta, hogy téved a publikum akkor, amikor azt hiszi, hogy egy érces hangu baritonistát, vagy pedig egy mesteri technikával rendelkező hegedümüvészt fog hallani. Őszintén szólva — mondja — tulajdonképpen sem énekeleni, sem hegedülni nem tudok, de a néhai Molnár Viktor kultuszállamtitkár szerint annyira elszórakoztatom a hallgatóságomat, hogyha ő ezt utánozni tudná, lemondana az államtitkárságról. Latinovits Pál a Bácska egykori főispánja pedig ugy bucsuzott el a barátaitól egy ilyen nótaestén, hogy azt mondta:

— Szervusztok urak én megyek, mert ez a fene Zsedényi még kihegedüli tőlem a legszebb csikómat.

Ugy is van. Én nem annyira művészetet, mint kedélyt, humort és hangulatot hoztam Debrecenbe a tarisznyámban s éppen kerülök minden olyan külsőséget, amely fellépésemnek ugynevezett hangverseny jelleget adna. Az a célom, hogy ebben a nyári kánikulában a hallgatóim néhány órán keresztül kellemesen érezzék magukat.

Itt jegyezzük meg, hogy lapunk vasárnapi számában tévesen közöltük a nótaest kezdetét. Ez a tévedés onnan ered, mert a Csokonai-kör és a Diákszövetség az ő szokásos estélyeit, valóban délután hat órakor szokta megkezdeni. Zsedényi Aladár nótásestélye azonban este fél kilenc órakor fog kezdődni, egyrészt a meleg miatt, másrészt mert az érdekes szerző maga is ugy gondolja, hogy vacsorázás és poharozás közben inkább eléri eredeti célját a hangulat emelésére.

Sokan a belépőjegyek iránt érdeklődnek. Meg kell jegyeznünk, hogy a nótásestén belépődijak nem lesznek, azonban mindenki a saját tetszése szerint olyan összeget áldozhat a szegénysorsu diákok felsegélyezésére és mint már említettük a Diószegi—Fazekas-féle emlékszobor kijavittatására.

VARRÓGÉP
SINGER VARRÓGÉPEK
JAVITÁS
SZAKSZERÜEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Piac-utca 79. szám.

Összevarrták egy öngyilkos fiatalember szivét és a páciens életben marad

A gráci tartományi kórházban vasárnap délután érdekes operációt csináltak. Conrad János 27 éves magántisztviselő mellbelőtte magát. A revolvergolyó keresztülfurta a szivet, az öngyilkos azonban csodálatosképen nem halt meg. A tartományi kórházba vitték, ahol rögtön szivoperációt csináltak. Ez a szivoperáció a sebészeti beavatkozás egyik legritkább esete. A mütőorvosok eltávolitották a folyót, majd összevarták a szivet és vérátömlesztéssel pótolták a vérveszteséget. A mütét sikerült s az orvosok remélik, hogy a páciens életben marad.

Ünnepélyes keretek között nyilt meg vasárnap a Nyári Egyetem

Sok külföldi vendég vett részt a megnyitó ünnepségen

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A Debreceni Ujság—Hájdufölddel részletesen foglalkozott azokkal az előkészitő munkákkal, amelyek a Nyári Egyetem ünnepélyes megnyitását előzték meg. Hatalmas propaganda indult meg már hónapokkal ezelőtt az egész külföldön a nyári egyetem érdekében s ebben a munkában rendkivül értékes segitőtársai voltak a magyar vezetőknek azok a külföldiek, akiknek már korábban alkalmuk volt megismerni a nyári egyetem hatalmas jelentőségü tudományos és kulturális tevékenységét. Ennek a munkának azután az lett a legfrissebb eredménye, hogy a nyári egyetem idei szakára az eddigieknél is sokkal nagyobbszámu külföldi iratkozott be, nem szólva a magyar érdeklődők óriási tömegéről. Különösen Olaszországból és Bulgáriából jelentették be sokan a részvételüket s ezek a külföldiek már tulnyomó részben meg is érkeztek Debrecenbe, miáltal nemcsak a magyar kultura éstudomány megismerését fogjuk elérni, hanem idegenforgalmi szempontokból is felbecsülhetetlen eredményt kapunk.

A nyári egyetem 1930. évi szaka vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyilt meg a debreceni Déri muzeum zsufolásig megtelt disztermében. A hatalmas teremben szorongásig volt a diszes és előkelő közönség, amelynek soraiban láthattuk a város társadalmi életének s a tudományos világnak igen sok előkelő és számottevő tagját. — Ott volt a vidéki előkelőségek között dr. Molnár Kálmán, a pécsi egyetem jogi fakultásának dékánja, továbbá dr. Nagy József egyetemi professzor s még igen sokan, az ország különböző városaiból. Debrecen városát dr.. Joó István tb. tanácsnok képviselte.

Az ünnepélyes megnyitóbeszédet dr. Milleker Rezső egyetemi tanár mondotta nagy figyelemtől kisérve. Beszédében meleg szavakkal köszönte meg az idegen egyetemek képviselőinek jelenlétét, majd rámutatott arra, hogy Debrecen városa az utóbbi egy-két évtized során óriási áldozatokat hozott a magyar kultura és tudomány fejlődése érdekében s most is lehetővé teszi a nyári egyetemnek, hogy folytathassa nagyértékü munkálkodását az ismeretek terjesztése terén. — Mindezekért pedig a legnagyobb köszönet és hála illeti meg Debrecen város törvényhatóságát.

A nagy ovációval fogadott megnyitó beszéd után dr. Joó István tb. városi tanácsnok Debrecen város szivélyes üdvözletét tolmácsolta a megjelent külföldi vendégeknek s kérte a külföldieket, hogy vigyék el hazájukba annak a nagy és önzetlen készségnek a hirét, amellyel a magyar nemzet mindenkor készen állott a kultura és tudományok terjesztése szempontjából.

Milleker Rezső professzor ezután részletesen ismertette a nyári egyetem célját és programmját, amely gazdagon foglalkozik a tudomány minden ágával olymódon, hogy azt a lehető legkönnyebben megérthető előadások által minél szélesebb körben terjeszti.

A FOLYÓBA ZUHANT A TÖLTÉSRŐL EGY VONAT

Milánó, julius 28.

Friaulban vasárnap sulyos szerencsétlenség ért egy munkásvonatot. Pincano és Sacile városok között a munkásvonat összeütközött egy cementszállitó vonattal, amelynek 12 üres kocsija 31 méter magasból a hidról a Meduna folyóba zuhant. A munkásvonat mozdonyvezetője még idejében leugrott a vonatról s megmenekült, három fütő azonban a kocsikkal együtt a folyóba esett. Az egyik folyóbazuhant fütő megfulladt, a másik kettőt sulyos sérülésekkel kimentették.

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készitésü
butorait.

TÁRCA

Hargita

Irta: *Csikdelnei Incze Antal.*

Akik a boldog béke utolsó esztendejében, 1913-ban szerencsések voltak a hargitai fürdő ózondus levegőjét élvezni, azok előtt örökké emlékezetes marad a legszebb székely fürdők egyikén töltött idő, s az az ünnepronto, kiről ez ének szól.

Julius derekán érkezett a fürdőre a szamosujvári házfőnök, egy jó, tagbaszakadt tipikus barát.

— Hol a kápolna? — kérdi tőlem a megismerkedés után.

— Milyen kápolna? — kérdém.

— Hát itt a fürdőn hol a kápolna? — kérdi ismét.

— Két hete, hogy itt vagyok, de még eddig nem tudok semmiféle kápolnáról.

— Nem misézik itt senki?

— Én nem tudok róla.

— Pedig nekem azt mondották, hogy kápolna van a fürdőn, s én minden, a miséhez szükséges egyházi felszerelést magammal hoztam.

A helyzet vigasztalannak látszott, de a barát azért barát, hogy necsak a puskaport, hanem magát is feltalálja. Ez annál könnyebben sikerült neki, mert ő maga is székely ember, a székely embernek pedig két esze van még akkor is, ha nem lófejü...

— Tudja mit? — mondá egy kis elmélkedés után — miséz zünk kint a szabadban.

— De uram, nem gondolt az ég madaraira, esőre, szélre, zivatarra s égi háborukra? Most veröfényes meleg van, tiz pere mulva térdig járunk diónagyságu jég között...

— Ne féljen semmit, megőriz az Isten.

— De engedély?

— Jól van, délután elvezetem egy alkalmas helyre, hol Nóénak társul szegődhetünk, oltárt emelve a Hargita hegyén az Ur dicsőségére.

Van a fürdő közvetlen közelében egy kis völgy, hol az öreg fenyők mohos töve között, a vén Hargita kopasz feje alól csevegve szalad le egy kis patak. Itt egy öreg fenyőfa kérgét valami buzgó lélek felmetszette és egy Mária-képet illesztett oda. Ettől fogva valóságos bucsujáró helye lett ez az árnyas berek a fürdő vallásos lelkeinek. Ide vezettem guardiánunkat terepszemlére. Mikor meglátta a természet e gyönyörü templomát, égre tekintett, szája a zsoltár szavait mormolta, s elragadtatásában, amiként Péter a hegyen, felkiáltott:

— Jó nekünk itt lenni, van-e a világon ennél szebb bazilika?

Hamarosan kiszemeltünk egy dus lombozatu fenyőfát, melynek tövében az oltárt a legalkalmasabb helyen láttuk. Ingujjra vetköztünk, s hozzáfogtunk a munkához. A fenyőfa tövében lévő mélyedés kitöltéséhez fogtunk, hogy az oltár alapját megvethessük. A buzgalom és szent lelkesedés erőt adott elpuhult karjainknak. Oly óriási köveket feszegettünk ki a felállitandó oltárral szemben fekvő meredek hegyoldalból, hogy még Sisiphusnak is elég lett volna nem fel-, hanem leguritani a hegyről.

Éppen egy ilyen szép példánnyal küzködtünk, mikor odavetődött egy székely atyánkfia. Bámulva nézte, hogyan vesződünk az óriási kővel.

— Jöjjön bácsi, segéljen, ne nézze, hogy itt kinlódunk ezzel a kővel — szól hozzá a guardián.

— Hát avval mit akarnak? — kérdé a székely atyafi.

Ott ni, látja, oltárt akarunk csinálni — válaszol a guardián a fenyőfa tövére mutatva.

— Oltárt-e? Hiszen még templom sincs! — mosolyog a székely, mialatt a fenyőfa tövére veti tekintetét.

— S hát nem segit? — kérdi rimánkodó hangon a guardián.

A székely atyánkfia megesóválja a fejét, s fontoskodó képpel, melyben szánalom és gunyvolt kifejezve, azt mondja:

— Mán én instállom, ha beállok gyermeknek, kisebb kövekkel játszom, mert az ilyen nagy kő nem gyermeknek való...

Ezzel jó egészséget és több észt kivánva, faképnél hagyott. Mi megleültünk a leguritott kőre, jóizüt nevettünk székely atyánkfia bölcsességén, mialatt kissé kipihentük magunkat.

Két órai verejtékes munka után sikerült az oltár alapját megvetnünk. Esteledett, félbehagytuk munkánkat. Másnap már nem tudtunk dolgozni. Minden testrészünk ugy fájt, mintha megmángorolták volna. Emereket gyüjtöttünk tehát, s a mi munka még hátra volt, elvégeztettük. Másnap kész volt az oltár, tehát a fürdő közönségének tudtára lehetett hozni, hogy holnap ünnepélyes mise lesz. Az ájtatoskodó asszonyok egész éjjel nem tudtak aludni örömükben az uj hir hallatára. Már virradatkor virágot gyüjtöttek, koszorut fontak, feldiszitették az oltárt...

A város földhaszonbérlői ujabb fizetési halasztást kapnak

Nyilvános versenytárgyalást hirdetnek a tornyostanyai dohánypajta épitésére

(A D. U. tudósitójától.)

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága hétfőn délután dr. Varga Elemér helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott.

A jog- és pénzügyi bizottság hosszas vita után az előadói javaslattal szemben azt javasolja a kisgyülésnek, amelyet ma, kedden tartanak, hogy a tornyostanyai városi birtokon 12.000 pengős költséggel emelendő dohánypajtát ne házilag épitsék, hanem irjanak ki nyilvános versenyárgyalást az épitkezésre.

A dohánypajtára ugyanis 8—10 nap mulva már szükség van s hogy az épitkezés idáig elhuzódott, az nem a város hibája, hiszen itt 70 bérlő van, akikkel a bérleti szerződést csak nemrég lehetett aláiratni. Arra való tekintettel pedig, hogy 5000 pengőn felüli értékben kötelező a nyilvános versenytárgyalás meghirdetése, a jog- és pénzügyi bizottság a versenytárgyalás kiirása mellett döntött.

Ezután kimondotta a bizottság, hogy a Bánk 9. számu Szabados Ferenc-féle alapitványi kaszáló birtokot Fésüs Lajosnak javasolja bérbe adni 6 esztendőre, évenként és holdanként 35 pengő haszonbért.

A haszonbérletek befizetésének halasztásával foglalkoztak ezután. — Ugyanis a mult évben elhatározta, hogy a haszonbérlőknek fizetési halasztást engedélyez, junius 1. és junius 31. közötti időre. Mivel a bobolette törvény késett, a haszonbérlők nem tudtak zöldhiteli kapni s igy nem jutottak pénzhez, ennek következtében nem volt módjukban a közgyülési határozatban kitüzött időpontban a haszonbért kifizeni. Legutóbbiban ismét halasztást kértek s a jog- és pénzügyi bizottság javasolja is, hogy a közgyülés a nehéz helyzetre való tekintettel engedje meg, hogy azok a haszonbérlők, akiknek junius 5-én, 15-én és julius 1-én lett volna esedékes a fizetés, augusztus 15-ig fizethessék be a hátralékos haszonbért, azok pedig, akiknek julius 31-ig kellett volna fizetniök, augusztus 31-ig engedélyezzék a fizetést.

Ezután a Csapó utca 15. számalatt levő városi házban augusztus 1-én megüresedik a jelenleg a Debrecen és Vidéke Mezőgazdáinak Hitelszövetkezete bérletében álló üzlethelyiség bérbeadásának kérdésével foglalkoztak. Az üzlethelyiségre megtartották a nyilvános árverést 2080 pengő kikiáltási árral. Az árverésen Kormos József vaskereskedő igérte a legtöbbet, évi 1600 pengőt. Miután az árverés feltételei szerint a polgármester kikötötte magának azt a jogot, hogy az üzlethelyiségeket az árverés eredményére való tekintet nélkül szabadkézből is bérbeadhassa, az árverés után megkezdődött az utóajánlkozók jelentkezése. Mára ámr 2420 pengőt ajánlott meg Pásztor Gyula vaskereskedő s a jog- és pénzügyi bizottság javasolja, hogy neki adják ki a megüresedett üzlethelyiséget.

Kispesten egy kisfiu belefult a leölt disznó vérébe

Egy másik gyerek forró vizzel agyonégette magát

Budapest, julius 28.

Kispesten a Hofherr Albert-utca 87-es sz. házban Scher Lajos gyárimunkás disznót ölt. Az udvaron mosófazékban egy liter vért összegyüjtöttek. Ez a mosófazék őrizetlenül maradt ott, a gyárimunkás egyéves Imre nevü kisfia odatipegett és játszani kezdett a vérrel. Közben belehajolt, *belecsett a fazékba s bele is fulladt a vérbe.* A rendőrség megindította a vizsgálatot a gondatlan szülők ellen.

Hasonló gyermektragédia történt Szabolcsmegyében, Bakony község határában, a Pásztortanyán. Szótáki György itteni lakos egyéves kisfia az udvaron játszadozott, az anyja, aki mosott, egy forró vizzel telt edényt tett ki az udvarra, amelyet a kis gyerek magára rántott. Oly sulyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány óra mulva meghalt. Megindult a nyomozás annak megállapitására, hogy terheli-e felelősség a szülőket kisgyermekük haláláért.

Kutyakorbáccsal megverték az utcán haragosukat

Feljelentette támadóikat a sértett, de a tárgyaláson nem kivánta megbüntetését — A két Schwarcz testvér szerencséje

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Joó Ferenc debreceni máv. főkalauz sógornője az Országos Vasuti Gyümölcsárusitási részvénytársaságnál volt alkalmazásban s gyümölcsszállitással bizták meg. Jóideig tartott ez a munkaköre, később azonban a részvénytársaság vezérigazgatója, Schwarcz Ignác tudomást szerzett arról, hogy az asszony bizonyos pénzösszeggel nem tud elszámolni. Megindult a vizsgálat, amelyet azonban megakasztott az a körülmény, hogy Joó Ferenc kezességet vállalt sógornőjéért. Nemsokkal ezután az igazgatóság az asszonyt mégis kitette az állásából, ami módfelett felháborította Joó Ferencet s egy alkalommal a pudapesti nyugati pályaudvaron Schwarcz Ignácot reprodukálhatatlan szavakkal szidalmazta s emiatt becsületsértésért el is itélték.

A mult év május 21-én az időközben elhalt Schwarcz Ignác két fia, akik szintén az rt.-nél vannak alkalmazásban, Debrecenbe jöttek, hogy itt ellenőrizést gyakoroljanak. A Petőfi-téren Joó Ferenc ugyanazon az uton haladt hazafelé, mint ahol a két Schwarcz is ment. Joó alig ért a park utjára, amikor hátulról megtámadták és kutyakorbáccsal többször a fejére ütöttek, ugyhogy sérüléseket szenvedett. Hirtelen hátrafordult és ekkor látta, hogy a két Schwarcz-fiu a támadója s mindegyiknél korbács van, amellyel tovább folytatták az ütlegelést. Erre ő széjjel lökte a két bőszSchwarczot és azonnal elment az egyik orvoshoz, akinél látletet vétetett a sérüléseiről, majd Schwarcz Sándort és Schwarcz Simont sulyos testisértés büntette miatt feljelentette.

A két Schwarcz tagadott a főtárgyaláson, amikor dr Tóth János törvényszéki biró kihallgatta őket, azonban Joó Ferenc ellenök vallott. A Schwarczok — már-már ugy látszott — vesztett ügy előtt állanak, de Joó Ferenc dr Tóth János biró kérdésére, hogy kivánja-e a megbüntetésüket, kijelentette, hogy nem kivánja. Minthogy pedig a törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint a korbácsütések következtében keletkezett sérülések nyolc napon belül gyógyultak s igy a bünelelkmény vétséggé minősül, a törvényszék a további bünvádi eljárást megszüntette.

Strandfürdői melltartók
Ki-Wa-féle speciális kiállitásban **P 1.50**
Csipő füzők, reform füzők, egészségügyi haskötők a legolcsóbb árban
KISS és WACHA füző és keztyü üzeme
Kossuth-u. 59. (Kandia sarok.)

Végre eljött a várva-várt óra: mindenki a misére készült. Kit a buzgóság nem vezetett oda, elcsalta a kiváncsiság: a fürdő lakóházai üresen maradtak. A publikum elfoglalta a templom hajóját, amely most egy meredek hegyoldalból állott, lábánál az oltár. A kántor, amint illik és előnyös is, a legmagasabb poziciót foglalta el: a kis hegy tetején, egy mohával gazdagon benőtt óriási kőről uralkodott hangjával az áitatos hiveken. A többi hivek fenyőfák alá heveredtek, kövekre, korhadt fatörzsekre ültek. Megkezdődött a szentmise. Mély áhitatba merülve imádkoztunk és énekeltünk. A pap magasba szálló glóriája: az égnek törő fenyőfák ágai között belopózkodó napsugár: a kis patak halk csevegése; a természet ez elbüvölő szépsége szárnyakat adott lelkünknek — éreztük, hogy közelebb vagyunk az Istenhez...

Ilyen mély áhitat mellett görnyedtünk meg az első csendintésre, mikor a mellettünk levő sürükből óriási harangzakatolás, recsegés-ropogás, panaszos bögés között egy tehén rontott a publikum felé. Az asszonynépség ijedtében futott a tulsó oldalra. Páni félelem és zavar fogott el mindnyájunkat. Amint a tehén kiért a tisztásra, s egyszerre maga előtt látja a guardián hatalmas alakját, — aki nem mozdult a helyéről — meg az előtte ismeretlen okból összegyült embertömeget, megállott és nagy füleit előre szegezve, mozdulatlanul nézte a guardiánt. Mindenki belátta, hogy a tehénnek nincsenek ellenséges szándékai, békén hagytuk tehát, mire a csend és a rend ismét helyreállott.

Nemsokára ismét jelt adtak a csengővel. A tehén ismét minden csenditésre fülelt jobbra, fülelt balra, közeledett felénk...

Lesütött szemünkkel félve kanesalitottunk rettegett ellenségünkre.

Mikor a csengetésnek vége volt, a tehén megelégelte rettegésben tartani bennünket, gondolt okosat és jobbat: legelni kezdett.

Könnyebben lélegzettünk fel, de nehezebben imádkoztunk tovább.

Mise után azt kérdezi a guardián a minisztránstól:

— Hát Pista, hallottam, nem a rézmozsárral csengettél, hol kaptad a csengőt?

Pista mosolygott és hallgatott. További faggatás után kivallotta, hogy a vendéglős tehenének van egy kis bornya, s annak nyakáról oldotta le. Az ünneprontó pedig, aki áhitatunkat megzavarta, a vendéglős tehene volt. Ismerős volt neki a kis csengő hangja . . .

Fehértói Dániel
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

MOZGÓFÉNYKÉPFELVEVŐ KÉSZÜLÉKKEL SZERELIK FEL A LONDONI KÖZLEKEDÉSI RENDŐRÖK BICIKLIJÉT

London, julius 28.

Clynes belügyminiszter bejelentette az alsóházban, hogy a motorbiciklis közlekedési rendőrök járművére apró mozgóképfelvevő készüléket fognak szerelni. A mozgófelvételek ugyanis rendkivül értékes bizonyitékul szolgálhatnak közlekedési balesetek és veszélyes hajtás miatt való járásban.

Részegen nekivezették az autót a gyorsvonatnak — négy halott

A lyon—párisi vonalon vasárnap délután borzalmas autószerencsétlenség történt. Andancette vasuti állomás közelében egy ittas kiránduló társaság autója nekirohant a keresztezett vasuti soropónak.

A kocsi áttörte a soronpót és a sinekre került. Éppen abban a pillanatban robogott be a lyon—párisi gyorsvonat. A mozdony elkapta a kocsit, mintegy ötven méteren magával hurcolta és teljesen pozdorjává zuzta.

Az autó négy utasa szörnyethalt. Mind a négy holttestet annyira szétgázolták a vonat kerekei, hogy eddig még egyik áldozat személyazonosságát sem tudták megállapitani. A kataszrófáért a hivatalos vizsgálat megállapitása szerint kizárólag az ittas sofför felelős.

AUTÓ ÉS MOTORKERÉKPÁR HALÁLOS KARAMBOLJA PÉCSETT.

Bécs, julius 28.

Hétfőn hajnalban négy óra után a Dráva-szabolcsi strandfürdő felől Pécs felé igyekezett Schwarz Mór fakereskedő autója. Az autó előtt az országuton haladt Vér Géza negyvenkét esztendős pécsi kaptafagyáros motorkerékpárján. Schwarz Mór autója tülkölt, mire a motorkerékpár az ut szélére ment és az autó teljes sebességgel elhaladt mellette. Azután rákapcsolt a motorkerékpáros és ugyhátszik, az előtte lévő nagy porfelhő következtében nem látta, hogy milyen közel jár az autóhoz. Néhány pillanattal később Vér Géza motorbiciklije teljes sebességgel belerohant az autóba.

Schwarz Mór gépkocsija az összeütközés után megállott és az ut porában fekvő sulyosan sérült motorkerékpárost beszállitották a pécsi sebészeti klinikára. Mütétet akartak a sebesülten végezni, de Vér-Géza néhány perc mulva már belehalt sulyos sérüléseibe. A pécsi királyi ügyészség rendeletére erélyes nyomozás indult meg annak felderitésére, hogy kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

JÁTÉK KÖZBEN MEGGYULLADT ÉS ELEVENEN ELÉGETT EGY 4 ÉVES KISLEÁNY

Békéscsaba, julius 28.

Megdöbbentő, halálos kimenetelü szerencsétlenség történt tegnap Békéscsabán. Ottlaki Tivadar gazdálkodó négyéves kislánya a tüzhely mellett játszadozott. Egy kicsapódó láng belekapott a ruhájába, mire kétségbeesetten menekült a kertben tartózkodó édesanyjához. Közben a láng annyira elhatalmazott. Egy kicsapódó láng belekapott tudott már a kislányon segiteni, aki égő fáklyaként rohant fel és alá. A szomszédoknak sikerült később a lángokat elfojtani, de Ottlaki Annán már nem lehetett segiteni, mert rövid szenvedés után sulyos égési sebeibe belehalt. A hatóság ez ügyben eljárást indított a gondatlan anya ellen.

ARANY BIKA GŐZ és KÁDFÜRDŐ REGGEL 6-TOL ESTE 6-IG NYITVA! OLCSÓ ÁRAK! ELSŐRENDŰ PEDIKŰR

Ma döntenek Vay és Halasy kaució mellett szabadlábrahelyezéséről

Vay Kázmér és Halasy Géza védői, mint ismeretes, még a mult héten beadványban kérték védettjeiknek kaució mellett való szabadlábra helyezését. Az iratok abban az időben még a vizsgálóbiró előtt voltak s igy érdemben az ügy még nem kerülhetett a vádtanács elé. Értesülésünk szerint Nagy Pál, az épitkezési visszaélések kijelölt vizsgálóbirója, az iratokat már megküldötte a vádtanácshoz s igy minden valószinüség szerint már ma dönthetnek Vay és Halasy kaució mellett való szabadlábrahelyezése ügyében.

Egyébként Czilér Antal védője is kérni fogja védettjének kaució mellett való szabadlábra helyezését. A kérelem megokolásában a többek között arra helyezi a fősulyt, hogy amennyiben Czillér továbbra is fogva marad, akkor nagy vállalkozása vezető nélkül lesz. A munkákat irányitás nélkül elvégezni nem tudják, következésképpen vagy háromszáz munkást el kell bocsátania. A védelem tehát azonkivül, hogy Czillér bünösségét és büntethetőségét nem tartja olyan nagynak, amiért sulyos büntetés jár és a szökéstől tartani nem lehet, még azzal is érvel a szabadlábrahelyezésért, hogy háromszéz család lesz kenyértelen, ha Czillér fogva marad.

A pofon csak akkor válók, ha árt az egészségnek

A Kuria érdekes döntése

Rendkivül érdekes válókeresetben hozott most itéletet a Kuria. Egy kecskeméti elökelő földbirtokos pert inditott felesége ellen, akinek ő volt a második férje és előadta, hogy az asszony minden különös ok nélkül megszakitotta vele az együttélést és birói felhivás ellenére sem akar hozzá visszatérni. Az aszony azt a védekezést terjesztette elő, hogy jogosan távozott férjétől, mert az, az első házasságából származó 18 éves fiát pofon ütötte. Ugy a fiu, mint az asszony önérzetét ez az inzultus mélyen sértette és ez a durva viselkedés indította a feleséget arra, hogy férjével az együttélést megszakitsa.

A földbirtokos el is ismerte, hogy mostohafiát arculvágta, de közölte az eset előzményét is, mely szerint a fiatal fiu sokszor engedély nélkül távozott el hazulról és amikor ezért felelősségre vonta, kihivóan azt felelte, hogy neki ő nem parancsol és semmi köze a dolgaihoz. Ebből szóváltás támadt, a fiu botot emelt rá és efeletti felháborodásában ütötte pofon az ifjut.

A kihallgatások és a tényállás tisztázása után a Kuria az asszony hibájából felbomlottnak látta a házasságot és indokolásában kimondotta, hogy a férj a család feje és ezen minőségében joggal vonhatta felelősségre a háztartásban élő mostohafiát és annak fenhéjázó viselkedése okot szolgáltatott arra, hogy házi fegyelmi jogát gyakorolja, mert egy kiskoruval szemben ez megilleti. Minthogy nincs adat arra, hogy a pofon a fiu egészségének megártott volna, a Kuria szerint az asszonynak nem volt oka férjét elhagyni.

Egy hónap alatt négyszer emelték a kenyér árát Párisban

Páris, julius 28.

A kenyér árát a gabona és liszt drágulására való tekintettel ma ebben a hónapban már negyedizben — ujból felemelték és kilónként 2.25 frank helyett 2.35 frankban állapitották meg. A gabona métermázsának ára jelenleg 175 frank.

A kenyér rohamos drágulása Meyer radikális képviselőt arra késztette, hogy a kamara interpellációs könyvébe már most interpellációt jegyezzen be. A kenyér ára az utóbbi három héten kilónként két frankról 2.25 frankra emelkedett s ez a körülmény a közvéleményben igen nagy nyugtalanságot idézett elő.

A kenyér rohamos drágulása annál is inkább megiepő, mert alig néhány hónappal ezelőtt a mezőgazdasági érdekeltségek arról panaszkodtak, hogy nem tudják a terményekket értékesiteni, mert a világpiaci árak szerint még a termelési költségeket sem kapják meg. A mezőgazdasági érdekeltségek kivánságára a kormány annakidején különböző vámrendszabályokat léptetett életbe, hogy a külföldi gabona behozatalának meggátlásával segitsen a belföldi mezőgazdaság helyzetén. A közvélemény jórészt ezeknek az intézkedéseknek tudja be, hogy a gabonaárak az utóbbi három héten olyan ugrásszerüen emelkedtek. Általában az a kivánság, hogy a kormány állitsa vissza a régi állapotot s ezzel elensulyozza a 18 százalékos drágulást.

A legjobbat a legjutányosabban kapja!

Legujabb divatu Fürdöruhák és Frottirkelmék eredeti Jantzen-trikók.

Alapitási év. 1831.

Kardos László

Debrecen, Kossuth-utca 9. sz.

Egyszeri összehasonlitás meggyőzi!!

A jászberényi református presbitérium nem szavazott bizalmat Baltazár püspöknek

Jászberény, julius 28.

Baltazár Dezső református püspök legutóbbi párisi szereplésével kapcsolatban, mint ismeretes, a debreceni református presbiterium állást foglalt Baltazár mellett s ezt az állásfoglalást átiratban megküldötték az ország többi református egyházközségeihez hasonló nyilatkozattétel végett. E körlevéllel, illetve felszólitással most foglalkozott a jászberényi református presbiterium.

A jászberényi presbiterium kimondotta az átirattal kapcsolatban, hogy nem foglal állást addig, mig illetékes felebbvalójától, Ravasz László dunamelléki ref. püspöktől utbaigazitást nem kér. Ravasz László utasitása pedig a legkorrektebb volt, amit csak adhatott ebben az ügyben. Utasitotta a jászberényi hiveit, hogy ne is tárgyalják a debreceni átiratot s ne avatkozzanak ebbe az ominózus politikai természetü ügybe.

A jászberényi presbiterium igy is tett s ezzel megóvta a város vallási és politikai békéjét, megbecsülte önmagát s tanujelét adta politikai érettségének.

Ugy tudjuk, hogy a debreceni átirat sok helyen jutott hasonló sorsra s ezzel a magyar reformátusság világosan megmondta véleményét Baltazár viselkedése felől.

Vasárnap délelőtt a Szent Anna-utcán agyonlőtte magát egy debreceni fiatalember

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A Szent Anna-utca 7. szám alatti házban vasárnap délben tragikus öngyilkosság történt. Kiss Árpád debreceni fiatalember revolverével fejbelőtte magát. Az életunt fiatalembert a mentők eszméletlen állapotban, sulyos sebbel szállitották ki a sebészeti klinikára, ahol pár órai szenvedés után délután meg is halt.

A vasárnap délelőttöt a tragédia bekövetkeztéig Szent Anna-utcai lakásán töltötte Kiss Árpád. Délfelé fülsiketitő fegyverdörrenésre lettek figyelmesek a házbeliek, amely a fiatalember lakásából hallatszott. A házmester és a házbeliek rosszat sejtve, feltörték a Kiss Árpád földszinti lakásának ajtaját s a szerencsétlen fiatalembert a szoba padlójára roskadva eszméletlen állapotban találták. Halántékéből szivárgott a vér. A hatlövetü, 9 milliméteres Frommer-pisztoly acélgolyója hatalmas sebet ütött Kiss Árpád fején.

A tragikus esetről azonnal értesitették a mentőket, akik nyomban megérkeztek autóval a Szent Anna-utcai házhoz és Kiss Árpádot az első segélynyujtás után kivitték a sebészeti klinikára. A gondos vizsgálat után a klinikai orvosok megállapitották, hogy a golyó bent van a fején sebben, amit csak mütéttel lehet onnan eltávolitani. Azonnal meg is operálták Kiss Árpádot, de sebesülése olyan sulyos volt, hogy mát operációval sem lehetett megmenteni. A mütét végrehajtása után pár órával meghalt.

Az öngyilkosságról a mentőkön kivül értesitették a rendőrségi ügyeletet is. Mire a rendőri bizottság kiszállott a helyszinre, akkorra már a mentők Kiss Árpádot kiszállitották a sebészeti klinikára. A helyszini vizsgálat lefolytatása után a hatóságok megindították a nyomozást annak kideritésére, hogy a fiatalember miért követett el öngyilkosságot.

Elfogták Amerikában a szovjet titkos ügynökségének vezéreit

Newyork, julius 28.

Az amerikai kormány kommunistaellenes akciója, amely néhány héttel ezelőtt azzal kezdődött, hogy a kongresszus vizsgálóbizottságot küldöttki a kommunista propaganda tanulmányozására, vasárnap szenzációs fordulatot vett. A newyorki rendőrség a kora hajnali órákban letartóztatta lakásukon az amerikai orosz kereskedelmi misszió, az „Amtorg" két vezető igazgatóját, Kreitz Jakabot és Saafran Ábrahámot.

Saafran lakásán hatszáznegyven darab svájci órát foglaltak le, amelyeket a szovjetmisszió a vámhatóságok kijátszásával csempészett be Amerikába. Kreitz Jakab iróasztalában egy titkos orosz utlevelet találtak, amelyből kiderült, hogy Kreitz a szovjetkormány egyik legfőbb ügynöke.

Kreitznél többek közt egy noteszt is lefoglaltak, amelyben 25 titkos szovjetügynök neve van felsorolva. Ezek a szovjetügynökök részben az Egyesült-Államokban, részben pedig Kinában és Japánban „dolgoznak". A newyorki rendőrség véleménye szerint Moszkva leghirhedtebb titkos ügynökei kerültek rendőrkézre. Állitólag a cseka amerikai szervezetének központját is leleplezték. Miután a két letartóztatott orosz igazgató diplomáciai jogokra és egyebekre hivatkozott, a rendőrség egyelőre a kormány további utasitásáig 15.000 dollár óvadék ellenében szabadlábra helyezte őket. Két orosz titkos ügynököt köröznek.

Hirdessen a Debreceni Ujságban!

HIREK

1930 julius 29. (kedd)

Prot.: Márta. Kath.: Márta.

A gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó, Piac-u. 33. — Arany Angyal, Piac-u. 50. — Reménység, Csapó-u. 22. — Sas, Hatvan-u. 70. — Bocskay, Cegléd-u. 22. — Tisza, Péterfia-u. 76. — Szentháromság, Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14.

IDŐJÓSLÁS

A mult hét végén megjelent atlanti ciklonrendszer meglehetősen gyorsan nyomult be a szárazföldre; első teljesen elgyengült frontja tegnap délután némi felhődést okozott Magyarországon. A következő front ma reggel vonult keresztül Németország felett nagykiterjedésü, bő esőzés kiséretében. A ciklon-család harmadik frontja most érkezik el a kontinens nyugati partjaihoz.

Hazánkat eddig csak az első, teljesen elgyengült front érintette, azért még tovább tartott a zavartalan száraz idő és a felmelegedés. Tegnap délben 25—29, ma hanalban 12—16 fok Celsius között váltakozott a hőmérséklet.

Budapesten 28-án délben a hőmérséklet 28 fok Celsius.

Időjóslat: Zivatarra hajló idő, lényegtelen hőváltozással.

— **Kétszeresére emelte a népjóléti miniszter Szeged város kórházi segélyét.** Szeged szabad királyi város az egyetemi klinikák mellett közkórházat tart fenn s a kórház költségeihez a kormány eddig hatvanezer pengő évi államsegélyel járult hozzá. A szegedi polgármesternek most sikerült keresztülvinni a népjóléti miniszteriumban, hogy az államsegélyt kétszeresére, tehát százhuszezer pengőre emelj fel a kormány.

— **A debreceni dalosok szerepe az augusztus 2-iki ünnepségen.** A XI. dalosker.let elnöksége ezuton is kéri a debreceni dalosokat, hogy julius 30-án, szerdán este 7 órakor az iparostanoneiskola udvarán pontosan megjelenni szíveskedjenek. — Az augusztus 2-iki kegyelets ünnepségen az összkar Ammer: Nem! Nem! Soha! énekét énekli. Szerdán este rövid összpróba lesz. A daloskerület elnöksége.

— **Dr. Jakab Endre** szülésznőgyógyász szabadságáról hazaérkezett. Rendelését ujból megkezdte Piac-utca 34. szám alatt.

— **Borbély, akit saját fegyverével szurkálnak össze.** Agoston Lajos mindszenti borbélymester és feleségé között napirenden voltak a veszekedések, mert a borbélymester néha egész keresetét elmulatta. Szombaton éjjel Agoston ittasan tért haza, összeveszett feleségével, aki szóváltás közben felkapta az asztalon heverő ollót és harmiszor férjébe döfte. Verekedés közben lezuhant a petróleumlámpa, a szertefolyó petróleum meggyulladt és lángra lobbantotta a szőnyeget és a butorokat. Az eszméletlen állapotban lévő Ágostont a szomszédok mentették ki az égő házból és sulyos állapotban a klinikára szállitották. Az asszonyt őrizetbe vették.

— **Bélyeggyüjtemények vétele,** eladása, fényképészeti cikkek, Gevaert, Agfa, Hauff, Imperiál lemezek, másolások, aznap, szakszerü fototanács, tankönyves árjegyzék ingyen minden amateurnek Springer fotoüzletében.

— **Vass Károly dr. t. b. főjegyző hivatalában.** Vass Károly dr. városi t. b. főjegyző szabadságáról visszatért és átvette a VI. közigazgatási rendészeti ügyosztály vezetését.

— **Baleset az egyetemi épitkezésnél.** Medgyaszai István napszámos, Homok-utca 36. szám alatti lakos az egyetemi épitkezéseknél dolgozott. Anyagszállitás közben az egyik anyagszállitó kiskocsi lebillent a sinről s Medgyaszai kezét sulyosan megsebesitette. Saját lábán ment a sebészeti klinikára, ahol első segélyben részesitették.

— **Elveszett egy 200 pengőt érő boa.** Özv. Goldmann Albertné debreceni lakos bejelentette a rendőrségen, hogy a Royal-szálló környékén elvesztette 200 pengőt érő nyest boáját. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Szőnyeget és szappant loptak egy lakásból.** Kasza Mártonné Vigkedvü Mihály utca 49. számu alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásából szőnyegeket és nagy mennyiségü mosószappant loptak el. Az ismeretlen tolvaj kézrekeritésére a rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Baleset munka közben.** Szabó Lajos napszámos Erdősor 9. szám alatti lakos épitkezésnél dolgozott, egy fa állvány tetején. Véletlenül megcsuszott és esés közben belelépett egy nagy vaskapocsba. Lábát sulyosan megsértette. A mentők részesitették első segélyben. A lakásán ápolják.

— **Legjobb nyári olvasmány** a Pengős Regények egy-egy kötete. Neves és kiváló irók mindig izgalmas regényei jelennek meg a **Pengős Regények** sorozatában, melyek 1.— pengős árban kaphatók a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-u. 8. Telefon 2—96.

— **A lakatos-szakosztály ülése.** A debreceni Ipartestület lakatosszakosztálya julius 31-én, csütörtökön este félnyolc órakor az Ipartestület kistanácstermében rendkivül fontos ügyben ülést tart. A szakosztályi ülésre a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

— **Megfulladt a kenyértől.** A Pápa melletti Tapolcafő községben pénteken Kis Lőrincné földmivesasszony kenyeret evett. Evés közben egy darab kenyérhéj a torkán akadt, igyhogy fulladozni kezdett. Megrémült hozzátartozói azonnal orvost hivtak, de az sem tudott segiteni. Kisné pár pere mulva megfuladt.

— **Poloskát, svábot, molyt** kiirtani házilag csakis a Löcinerer Chnezinnel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztitja. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

— **A megörüléstől való félelmében öngyilkos lett a hires táncmester.** Kolozsvárról jelentik: Jámbor István, Kolozsvár népszerü táncmestere, kinek ügyessége messze vidéken hires volt, tegnap az Erzsébet-fürdő egyik kabinjában felvágta az ereit s mire beszállitották a klinikára, elvérzett. A fiatal tánctanárt neuraszténia kinozta, de nem tartotta be kezelőorvosa utasitásait, hanem maga birálta el a baját, orvosi könyveket bujt s nagyfoku hipochondria fejlődött ki benne, ami csak fokozta legyengülését. Jámbor már régebben kijelentette feleségének, hogy végezni fog magával, mert nem akar megőrülni s igy a családjának terhére maradni. Ezt a fenyegetését be is váltotta.

— **Vasárnap délben** a nagyerdei villamosban felejtett szürke férfi kalapot tévedésből egy illető elvitte. Kérem leadni e lap kiadóiában.

Kézimunka szaküzlet és csipkeáruház
Kossuth-utca 2. Városház épület.
Gobelin, Klöplin és Valensin csipkék, Kelim, Függönykelmék, Perzsa.

— **Lopás a Poroszlai uton.** Szedlák Károly Poroszlai ut 55. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes az elmult éjszaka udvaráról a baromfiólból ellopott négy tyukot. A tolvaj bement a kamarába is és onnan fürészt és fejszét vitt magával. A tolvaj kézrekeritésére a rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Géniusz kis lexikon** egy kötetben nyujtja az összes tudást. Havi 2 pengős részletre bárki megvehető. Antalfy József könyvkereskedés. Prospektust ingyen küldünk. Szent Anna- és Varga-utca sarok. Telefon 6—12.

Fő a nyelvtudás.

Az egyik vidéki kis szálló kapujára nagy betükkel ki van irva: Itt minden nyelven beszélnek.

A táblácskát olvasva, az egyik vendég franciául szólitja meg a portást, de a portás a fejével int, hogy nem tud franciául. Ugyanez a jelenet ismétlődik meg, amikor angol, olasz, és német nyelven kiséretezik a vendég, aki végül is magyarul kérdi meg: Hát ki beszél itt minden nyelven?

Mire a portás ártatlan arccal igy válaszol: Hát ki beszélne más, mint a vendégek.

SZINHÁZ MÜVÉSZET

Alapi Nándor bucsuja a debreceni közönségtől

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Vasárnap fejezte be debreceni vendégjátékát Alapi Nándor Országos Kamaraszinháza. Az utóbbi évek egyik legjelentősebb kulturális élménye volt az a párhetes vendégszereplés, amely alatt Alapi igazgató finom müvészi izléssel vezetett kiváló társulata a szinpadirodalom legértékesebb alkotásait adta elő olyan változatos, komoly müsor keretében, amely pár nap alatt teljesen meghóditotta Debrecen szinházkulturáért lelkesedő közönségét. A debreceni publikum lelkes támogatása a nyári szezon ellenére is igazi erkölcsi és anyagi sikert biztositott a Kamaraszinháznak, amelynek agilis igazgatója távozása alkalmából most a következő levélben mond köszönetet kitartó közönségének:

Debrecen város Közönségéhez szólanak buesuszavaim. Szeretettel, őszinte meghatódottsággal köszönöm meg azt a kitüntető, meleg pártfogást, amellyel az Országos Kamaraszinház háromhetes idei vendégszereplését nekem lehetővé tették. Különös örömmel állapitom meg, hogy az irodalmilag abszolut értékes darabok örvendettek a nagyobb látogatottságnak, ami élénk cáfolata a kulturigények állitólagos csökkenésének. Debrecen város nemes Közönsége előtt a legteljesebb elismeréssel hajtom meg a magyar szinmüvészet nevében a hála, köszönet és elismerés zászlaját és kérem, hogy tartsanak meg jó emlékezetükben. A jövő esztendei viszontlátásra!

Alapi Nándor,
az Országos Kamara Szinház igazgatója.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

9.15: Hangverseny. Közreműködik Láng Ilona (ének), Neumann László (hegedü) és Lux József (ének). Zongorán kisér Polgár Tibor.

9.30: Hirek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül.

11.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye a Vigadó-térről. (A Duna-korzó-kávéház terrasza.) Karnagy Szöllössy Ferenc.

12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A hangverseny folytatása.

12.25: Hirek.

12.35: A hangverseny további folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

2.30: Hirek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhirek.

3.30: Józsa Rezső mesél a gyermekeknek.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek.

5: Szanthó Dénes sportnovellái: 1. A két tréner. 2. A Viktória vereségo. Felolvassa a szerző.

5.30: A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. Karnagy Bertha István.

6.45: Rádióamatörposta.

7.20: Ügetőversenyeredmények.

7.30: Operaelőadás a Studióból „Tosca". Melodráma 3 felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán irták Illica L. és Giacosa G. Forditotta Váradi S. Zenéjét szerzette Puccini. — Karnagy Friedl Frigyes. Rendező Dalnoky Viktor dr. Személyek: Tosca Floria, énekesnő — Szabó Lujza: Cavaradossi Mario, festő — Vinkovich László: Scarpin báró, rendőrfőnök — Leopold Andor; Angelotti Caesare — Fényes Sándor; A sekrestyés — Dalnoky Viktor; Pásztorfiu — Petry Kató.

Utána: Pontos időjelzés időjárásjelentés, hirek.

KÜLFÖLD:

Bécs. 11: Léderer-zenekar. 1: Francia operarészletek gramofonon. 3: Winterreise-zenekar. 5.30: Gyermekjáték. 6: Mikroszkópi portyázások, előadássorozat. I. A mi felszerelésünk. 6.30: A házi legelőről. 7: A villamos jubileuma. 7.30: Hétvégi házak felépitése és berendezése. 8.05: Stern Emil: Régi Bécs c. háromfelvonásos operettje Lanner József c. zenei motivumaira.

Berlin. 3.40: A szavalás müvészete gramofonpéldákkal. 6.30: Előadások. 7: Tizenegy számból álló szórakoztató zene. 8.30: Amiről az emberek beszélnek. 9: Kamarazene. Utána hirek.

Belgrád. 10.30: Gramofon. 12.45: Rádiónégyes. 7.30: Népdalok guzlakiséretel. 8: Zágráb. 10.15: Rádiónégyes.

Bukarest. 1: Gramofon, beszélőujság. 5: Michalache-zenekar, román zene. — 7: Gramofon. 8: Lupu csellóművész. — 9.15: Strauss-keringők gramofonon. — 9.45: Beszélőujság.

Kassa. 12.30: Falusi zene. 5.10: Könnyü gramofon. 9: Tánczene.

Milano. 5: Gépzene. 7.30: Vegyes zene. 8.40: Hangverseny. 9.10: Szimfonikus hangverseny. Utána éjfélig jazz.

Páris. 3.45: Hangverseny. 8: Hangverseny.

Prága. 11.15: Gramofon. 8: Tót népdalok. 8.30 Zongorahangverseny.

Róma. 4: Gramofon. 5.30: Könnyü zene. 9.02: Hangverseny.

TESTEDZÉS

Törekves nyerte az országos amatőr futball bajnokságot

Békéscsaba, julius 28.

A magyar amatőr futballbajnokság döntő mérkőzését 3500 főnyi közönség nézte végig. Az izgalmas játék helyenkint nagyon szép volt.

Kezdetben egyenrangu ellenfelek küzdöttek. A Bohn SC a hetedik percben Szamszló révén vezetéshez jutott, de a 18-ik percben Nemes fejes-góljával kiegyenlitett. — Szünet után még 25 percig jól tartotta magát a békéscsabai csapat, de azután egyre jobban felülkerekedett Budapest bajnoka, a Törekvés és Berndt, majd Déri góljaival végeredményben 4:1 arányban győzött és ezzel megnyerte Magyarország idei amatőr futball-bajnokságát.

József főherceg a vidéki atléták viadalán

Vasárnapi számunkban jelentettük, hogy a Magyar Athletikai Szövetség augusztus 3-án Szolnokon rendezi meg vidéki bajnoki versenyét „Magyarország legjobb vidéki versenyzője" cimért. Arról is beszámoltunk, hogy a Magyar Athletikai Szövetség, de különösen annak keleti kerülete, köztiszteletben álló elnökével — dr Ruffy Varga Kálmán felsőházi taggal — az élén mindent elkövet a verseny erkölcsi és különösen annak sportbeli sikere érdekében. A verseny iránti nagy érdeklődést mi sem bizonyitja jobban, mint az a siker, amelyet a propaganda terén sikerült a rendezőségnek elérni. A versenyen a Magyar Athletikai Szövetség elnöksége is megjelenik és meghivta József főherceget, aki vasárnap délután megjelenik a versenyen, hogy tanuja legyen a vidéki magyar athléták erőpróbájának és a dijakat is ő fogja átadni a győzteseknek.

A Magyar Athletikai Szövetség elnöksége részéről Szilágyi Lajos országgyülési képviselő, a MASz társelnöke vezetésével megjelennek Bibiti Horváth János országgyülési képviselő a MASz tanácstagja, Mángyi Ottó alelnök, dr. Badánszky Pál tanácstag, Bucsinszky Viktor igazgató. A keleti kerület képviseletében dr Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag, kerületi elnök vezetésével megjelennek a kerület tanácstagjai igen nagyszámban. A kerület vezetősége mindent lehetőt elkövet, hogy Debrecen és Hajduvármegye vezetősége is képviseltesse magát a versenyen annál is inkább, mert remény van reá, hogy a keleti kerület ez évben megnyeri a pontversenyt és a kerület athlétáira igen lelkesitőleg hat, ha a vármegye és a város vezetői is buzditják őket a küzdelemben. Reméthetőleg ugy a vármegye, mint a város, a testnevelési felügyőség és vezetőség képviseltetni magát a vidéki athletika nagy ünnepén és ezáltal külsőleg is kifejezésre juttatja a sport iránti érzékét és támogatását.

A keleti kerület vezetőitől nyert értesülésünk szerint Debrecen sportközönségét a sajtó utján meghivják a versenyre s azok akik meg akarják nézni a nagyszabásunak és ünnepiesnek igérkező versenyt, a kerület utján a vasuti kedvezményen kivül kocsi, igen olcsó ellátást ingyenes elszállásolást kapnak.

A Tiszántuli Automobil és Motorklub automobil és motorversenyének eredményei

Vasárnap a Tiszántuli Automobil- és Motorklub Debrecen és Rakamaz között idei autó- és motorversenyét, előkelő és nagyszámu közönség előtt tartotta meg.

A versenyrendezés mindvégig sima és zökkenőmentes volt, ami Kromy Károly dr-nak, a klub ügyészének, valamint Marton Emil dr főtitkárnak és vitéz dr Kiss Józsefnek agilitását dicséri.

A verseny eredményei a következők:

Oldalkocsis motorkerékpárok.

500 kcm kat.: 1. Szabó Nándor AJS 77 km átlag.

Szólómotorkerékpárok

350 kcm kat.: 1. Koltay Ferenc (Perngeut) 91 km átl.) 2. Kopárszky Árpád AJS 82. 7 km átl.

500 kcm kat.: Adorián Domokos (Wanlerer) 106.60 km átlag.

500 kcm kat.: 1. Szilágyi Béla Sunbeam 115.5 km átl.) 2. Járay Ervin Opel, 3. Szekeres Gyula BMW.

Autamobilok.

Turulkocsik: 1. Bottka Imre Steyr (A Vacuum Oil Comp.- és a KMAC-vándordij nyertese.)

Sportkocsik: 1. Vecsey Zoltán ADN. (Szatmár megye tiszteletdijának nyertese.)

3 literes kat.: 1. Vecsey Zoltán ADN, 2. Okolicsányi Zeno ODB.

2 literes kat.: 1. Csobay Gyula Magosix.

1.5 literes kat.: 1. Bottka Imre Steyr, 2. Ottlik Lajos Steyr, 3. Széll Gyula Seyr.

1.1 literes kat.: 1. Major István Rovet.

A sebességi versenyen elért legjobb eredmények a következők:

Turulkocsi kat.: Falk Ferenc Lasalle 108.5 km.

Versenykocsi kat.: Hartmann L. Bugatti 179.5 km.

2 lit. kat.: Aartmann László Bugatti 129.5 km.

Az Austro Daimler gyár és a Cordatic teamdiját Csobay Gyula Magosix nyerte.

Drágább van, jobb nincs!

Az 1930-as Morris Oxford Six

a hathengeres kétliteresek legjobbja. — Finger Typ controll, hidraulikus fékek, triplex üvegezés stb.

Áraink, hitelfeltételeink a legjutányosabbak!

Kérjen felvilágositást, árajánjatot:

Morris Autok Képviselete

Budapest, VI. Andrássy-ut 28.

Négy kerületi rekord a DTE athletikai versenyén

Vasárnap délután több mint 100 főnyi közönség előtt rendezte meg a Debreceni Torna Egylet országos athletikai versenyét, amelyen a főváros elsőosztályu versenyzői közül is többen megjelentek a vidék legjobbjain kivül. A verseny eredményei különben az augusztus 3-i vidéki propaganda verseny szempontjából igen figyelemre méltók, mert különösen a keleti kerület versenyzői mutattak biztató formát.

Igazolja ezt a négy kiváló rekord és több elsőrangu eredmény, amelyet a kerület athlétái elértek. Végh Ferenc a DEAC nagyjövőjü sulydobója ismét bebizonyitotta, hogy egyike a legjobbaknak, 1341 cm sulydobó eredményével jövő vasárnap is győzhet, Arady János DEAC szeniorja is dicsőségére való eredménnyel javitotta meg a kerületi 1000 méteres ifjuságí rekordját, Fehér József a DTE kiváló sprintere pedig a szenior rekordnál is jobb eredménnyel győzött 100 méteren. A rekordnál jobb eredményei győzött még Szobonya SzMÁV a szenior 100 méteres sikfutásban, de 11.1 mp eredménye nem lesz hitelesithető, mert másodiknak futott be, ugyanez a sorsa a DTE ifjuságí 4-szer 100 méteres stafétája idejének is. A verseny dacára a tulzsufolt programmjának, igen hamar véget ért, de egy tanulság mégis van belőle — dacára a szebbnél-szebb küzdelmeknek az ügyességi számokban — több futószámot kell felvenni a programmba, annak élénkebbé tétele végett. A mostani alkalommal a vidéki propaganda versenyre tekintettel a MASz keleti kerülete igyekezett pótolni ezt a hiányosságot és meghivási futószámokat iktatott közbe, azonban itt csak két futó tudott a starthoz állitani akik igen mérsékelt eredményeket értek el. A DTE versenye mindenesetre nagyban járult hozzá az athletika propagálásához és az a több mint száz főnyi közönség egy szép verseny emlékével távozott a verseny után.

Részletes eredmények:

Szenior számok: 100 m: 1. Nagy Géza MAC 11 mp, 2. Szobonya Sz. MÁV 11.4 mp 3. Schwarcz DTE 12 mp. — Suly: 1. Végh DEAC 13.43 m, 2. Stolp DGASE 12.83 m, 3. Galli DEAC 12.57 m. — Magas: 1. Létray NyVSC 165 cm, 2. Szobonya Sz. MÁV 160 cm. 3. Horváth MVSC 150 cm. — H. Magas: 1. Kulcsár DEAC 135 cm, 2. Stolp DGASE 130 cm, 3. Majzik dr DEAC 125 cm. — Távol: 1. Létray NyVSC 615 cm, 2. Szobonya Sz. MÁV, 3. Majzik dr DEAC 610 cm. — 3000 m: 1. Motka Sz. MÁV 10.48 mp. —Diszkosz: 1. Barlai BBTE 4065 cm, 2. Tóth Törekvés 4013 cm, 3. Végh DEAC 3910 cm. — Gerely: 1. Galli DEAC 5085 cm, 2. Horváth MVSC 3908 cm.

Ifjuságí számok. 100 m: 1. Fehér DTE 11.2 mp, 2. László FTC 11.3 mp, 3. Szász DTE 1.4 mp. — 400 m. gát: 1. Kovács FTC 66.5 mp. — 1000 m: 1. Aradi DEAC 2:45.4 mp, 2. Müller FTC 2:45.4 mp, 3, Krajninger Törekvés 2:50 m. — 4x100 m: 1. FTC 45.8 mp, 2 DTE 46 mp, 3. Törekv. 46.6 mp. — 200 m. gát: 1. Mayerhock FTC 28 mp, 2. Sziklai FTC 29.9 mp, 3. Fehér MVSC 32 mp. — Suly: 1. Gallé DEAC 1228 cm, 2. Kinál MVSC 12.13 cm, 3. Varga Törekvés 1050 cm. — Magas: 1. Somló FTC 634 cm, 2. Varga Törek-609 cm, 3. Szász DTE 555 cm.

Levente számok győztesei: 100 Pintyál Sz. MÁV 11.8 mp. — 400 m: Bálint MVSC 56.8 mp. — Suly: Kovács Diósgyőr 1145 cm. — Diszkosz: Kovács Diósgyőr 36.58 cm. — Gerely: Pulmann Sz. MÁV 43.84 m. — Buzogánydobás: 1 Majzik Sz. MÁV 62.20 m. 2. Kovács Diósgyőr 61.85m, 3. Tiboldi Sz. MÁV 61.62 m.

A futballvilágbajnokság eldöntőjében Uruguay 6:1 (3:1) arányban győzött Jugoszlávia ellen, 100.000 néző jelenlétében. Miután Argentina szombaton legyőzte az USA csapatát, a döntő Argentina és Uruguay között lesz.

MAGYARORSZÁG—AUSZTRIA 77:38

A magyar atléták nagy fölénnyel verték Ausztria válogatottjait. Az eredmények nagyrésze igen jó és különösen örömet kelthet néhány fiatal versenyző feltörése, igy elsősorban Madarász világklasszist jelentő diszkoszdobása.

A svédeket is lehengerelte a magyar válogatott vizipolo csapat

Vasárnap Svédország válogatottjaival mérkőztek a magyar vizipólózók Stockholmban. Előzőleg Stockholm válogatottjait 10:0-ra, tegnap pedig Svédország csapatát 9:0-ra verték. A magyar csapat óriási fölényben volt. Bródy kapus csak egyetlen egyszer kapott labdát. Németh, Havasi, Keserü I. és Vértesi osztoztak a gólokon.

Az uszóverseny során Bárány 61.5 mp alatt győzött a 100 méteres gyorsuszásban, 2. Wannie András 63.1 mp. 3. Wannie Rezső 63.5 mp. A 400 méteres uszásban a finn Piitinen 5 p 28.8 mp gyenge idővel verte fölényesen Baranyait és Tarródyt.

A válogatott csapat holnap este Prágába érkezik.

Felhivás a DTE futballszakosztály tagjaihoz. A DTE elnöksége a futballszakosztály teljes ujjászervezését határozta el, hogy a csapat eredményesebben szerepelhessen és uj vezetőséget állit a szakosztály élére. Felkéretnek a futballszakosztály összes tagjai, ugy a játékosok, mint a szakosztály vezetőségi tagjai, valamint a DTE barátai, hogy a kedden délután fél 7 órakor a Piac-u. 71. sz., I. emelet, ügyvédi irodában tartandó szakosztályi ülésen a tárgy fontosságára való tekintettel teljes számban feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. *A DTE elnöksége.*

Felhivás a debreceni athlétákhoz. Felkérjük a MASz keleti kerület általi a vidéki propagandaversenyre kijelölt és alant felsorolt athlétákat, hogy a DEAC sporttelepén tartandó együttes tréningeken kedden és csütörtökön délután 5 órakor okvetlenül megjelenni szíveskedjenek: Kövesdi József DEAC, Köstner Vilmos DEAC Arady János DEAC, Szentiványi József DEAC, dr. Mihálka Béla DEAC, Gallé Tibor DEAC, Soós Zoltán DEAC, Király György DEAC, dr. Majzik László DEAC, Hadházy Dezső DEAC, Végh Ferenc DEAC, Gali Károly DEAC, Soós József DEAC, V. Tóth Antal DEAC, Stolp Egon DGASE, Csiszár László DGASE, Gaál Dezső DGASE, Fehér József DTE, Szász Sándor DTE, Póka Gábor DTE.

Padlólakk

legszebb szinekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben

DEBRECEN, PIAC-U. 16.

(Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérirtó megbizható minőségben kapható.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly,
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ü.-titkára.

Ocsóbbodott a buza, drágult a rozs, a zab és a tengeri

Gabonapiac.

Budapest, július 28.

A mai terménytőzsdén a buza árukínálata a hivatalos termésbecslés javulása következtében tetemesen növekedett. Különösen a készárupiacon érezhető ez az áralakulás, ahol buzából ma 150 q-t ajánlottak fel 5—20 fillérrel olcsóbban, mint szombaton. A felsőtiszavidéki buza árjegyzése ellen tiltakoztak ma azok, akik jószági buzát adtak el, mertennek a felsőtiszainál jobbminőségü árunak eladása csak a jegyzettnél magasabb kurzuson teljesithető, viszont az így elért ár sérti azok érdekeit, akik csak az olcsó minőségü felsőtiszavidéki árut kinálják. A magas kurzusokon ezt az árut ugyanis eladni nem tudják. A dunántuli buza ára 20 fillérrel esett, a fehérmegyei, pestmegyei, bácskai 15 fillérrel.

A rozs irányzata szilárd. Harminc vagon kelt el 15—20 fillérrel drágábban, mint szombaton. A zab irányzata tartott és 24 fillérrel drágult egy vagon forgalom mellett. A takarmányárpa irányzata is szilárd. A tengeri üzlettelen. A névleges árfolyamok alapján a dunántuli árut 20—20 fillérrel emelték. A repce gyengült, a korpa változatlan. A lisztárak megváltoztak. A fővárosi malmok a fehér liszt árát változatlanul hagyták ugyan, ellenben a negyes liszt árát 1 pengővel, a hatos és 8-as lisztét félpengővel emelték.

A határidőpiacon 25—30 filérrel olcsóbbodott a buza, mig a rozsnál 1—5 fillér volt az árcsökkenés. — Egyedül a tengeri szilárd, miután az esőhirek csak szórványosak. Az importra utalt államok érdeklődése is gyenge. A várható gyenge termés miatt a kinálat is csökkent és prompt tengeriért pesti paritásban 17—52 pengőt kértek. Az őszi korpában gyengült a kinálat és a malmok tartózkodók.

A budapesti és vidéki nagymalmok lisztárai bolettával és forgalmiadó nélkül, VIII—IX. havi szállí. engedménnyel: 0gg-es 42.50—43.50, 0g-es 42—43, 2-es 39.25—50.50, 4-es 33—43.50, 6-os 23.75—25.25, 8-as 12.75—13.50, rozs 0-ás 35.50, rozs 1-es 24.

Kis vidéki malmok netto árai: 0gg-es 38, 0g-es 37, 2-es 34.50, 4-es 29, 6-os 20.

A határidőüzlet hivatalos árjegyzése: magyar buza: március 21.31—21.68 (21.37—38), május 22.— (—), október 19.66—19.95 (19.71—72), magyar rozs: május 14.39—14.66 (14.38—14.40), október 13.09—13.35 (13.13—13.14), tengeri: augusztus 16.70—17.10 (16.70—16.72), szeptember 17.20 (—); transitó tengeri: augusztus 13.95—14.32 (13.95—14.—).

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai. Buza: Tisza uj 77 kg 20.25—20.45, 78 kg 20.45—20.60, 79 kg 20.60—20.80, 80 kg 20.70—20.85, felsőtiszai uj 77 kg 10.10—19.45, 78 kg 19.20—19.60, 79 kg 19.40—19.80, 80 kg 19.50—19.85, fejérmegyei uj 77 kg 18.95—19.05, 78 kg 19.10—19.20, 97 kg 19.30—19.50, 80 kg 19.40—19.60, dunántuli uj 77 kg 18.90—10.00, 87 kg 19.05—19.15, 97 kg 19.25—19.35, 80 kg 19.30—19.40, pestmegyei és bácskai uj 77 kg 19.00—19.10, 87 kg 19.15—19.25, 79 kg 19.85—19.45, 80 kg 19.40—19.50.

Pestvidéki rozs 12.25—12.35, egyéb rozs 12.25—35, takarmányárpa I. 14.50—15, repce 26.50—27, tiszai tengeri 17.40—17.60, egyéb tengeri 17—17.20, zab I. 18—18.40, zab II. 17.75—18, korpa 9.80—10.

A zürichi devizaárfolyamok.

Páris 20.24, London 25.05.75, Newyork 514.67.5, Brüsszel 72, Milánó 26.97, Madrid 58.25, Amszterdam 207.10, eBrlin 122.95, Bécs 72.74.5, Szófia 3.75.5, Prága 15.26, Varsó 57.75, Budapest 90.22.5, Belgrád 9.12.5, Bukarest 3.06.

Valuta- és érmeárfolyamok.

Pénznemek: Angol font 27.65—27.90, Belga frank 79.70—80.10, Cseh korona 16.87—16.97, Dán korona 152.70—153.30, Dinár 10.04—10.12, Dollár 567.30—569.30, Francia frank 114—22.7, Holland forint 229.3—230.3, Lengyel zloty 63.70—64.90, Lei 3.36—3.40, Leva 4.12—4.18, Lira 29.7—30,Ném. márka 135.95—136.55, Norvég korona 152.—153.3, Osztrák schilling 80.4—80.8, Svájci frank 110.75—111.25, Svéd korona 153.25—153.85.

Külföldi kifizetések: Amsterdam 229.3—230.00, Athén 7.37—7.47, Belgrád 10.0975—10.1275, Berlin 136.025—136.425, Brüsszel 79.675—79.925, Bukarest 3.3825—3.4025, Koppenhága 152.675—153.075, London 27.7225—27.8025, Madrid 63.8—65.8, Milánó 29.825—29.925, Newyork 569.4—571, Oslo 15265—153.05, Páris 22.405—22.475, Prága 16.88—1693, Szófia 4.115—4.155, Stockholm 153.25-15365, Varsó 63.8—64.00, Bécs 80.475—80.725, Zürich 110.6375—110.9375.

BUDAPESTI ÁLLATVÁSÁROK

A mai vágómarhavásárra felhajtottak 168 darab vágómarhát. Árak: ökör közepss 78—96, gyengébb 64—76, bika közepes 88—102, gyengébb 72—86, tehén közepes 64—88, gyengébb 52—62, bivaly 60, növendékmarha 72—92, csontozni való 36—52 fillér. A vásár üzletelen. A kisebb felhajtás ellenére a mennyiség nagyrésze eladatlan. Prima minőségek nem voltak.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3850 darab sertést. Árak élősulyban kg-ként, könnyü sertés 114—120, közepes 120—124, nehéz 120—122 fillér. A prima zsirsertés keresletes jobb, hussertésé gyengébb. Az árak 2—3 fillérrel emelkedtek.

VÁSÁROK JEGYZÉKE.

Julius 28-án. Bácsbokod, Fehérgyarmat, Galambok (sertésvásár nincs), Gödre (sertésvásár nincs), Harkany, Jászalsószentgyörgy, Jászfényszaru, — Kapuvár, Kiskőre, Kiskörös, Magyaróvár (sertésvásár nincs), Mernye (sertésvásár nincs), Nagydorog, Szendrő, Szigetvár (sertésvásár nincs), Tiszatarján (sertésvásár nincs). Állatvásár: Dunavecse. Kirakodóvásár: Szentendre, Tiszadob.

Julius 29-én. Csepreg. Letenye. Kirakodóvásár: Dunavecse.

Julius 30-án. Nyirlugos, Söjtör (sertésvásár nincs), Vésztő. Állatvásár: Kunszentmiklós.

Julius 31-én. Hajdudorog. Állatvásár: Kapuvár. Kirakodóvásár: Kunszentmiklós.

Épület és butorvasalások, fournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi utca 2. sz.

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.
Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.
Apróhirdetésekre minden felvilágositást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

Magánnyomozóiroda! Diskreten informál, megfigyel, nyomoz vidéken is. Fényképpel bizonyit. Cálocsy, Késes utca 88. 42.14

Irénke! Miért nem ir? sorait epedve várják az Itthoniak.

Megismerkednék egy komoly fiuval. Levelet a kiadóba „Ezüst sirály" jeligére. 3092

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Jó megjelenésü 41 éves intelligens, minden tekintetben megbizható, széleskörü ismeretséggel biró egyén szerény igényekkel bármilyen neki megfelelő állást keres. Ügynöki állásra nem pályázik. Levelet a kiadóba kér „Intelligens" jelige alatt. 2431

Titkárnak ajánlkozik jó megjelenésü, kellő intelligenciával rendelkező uriember minimális dijazásért. — Sizves megkeresést a kiadóba kér „Sokoldalu" jelige alatt. 2432

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Jó házból való intelligens szobalány azonnali belépésre kerestetik. Jost cukrászda, Kossuth u. 1. sz. 4280

Mindenesnek jó könyvvel elmegyek — Szent Anna 31. utcai emelet. 4276

Házvezetőnőt vidékre keresek, aki kézilány segitségével főz és baromfi nevelésben jártas. Cim Rákóczi u. 10. szám. 4283

Keresek tanyára munkabiró és baromfitenyésztéshez értő önálló főzönőt. Hardiesay, Ujfehértó. 4267

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

45 éves özvegy asszony házmesternek menne kisebb házba. Cim a kiadóban.

Házvezetőnőnek ajánlkozik kis családhoz, vagy magános urhoz 36 éves nő, jó bizonyitványokkal rendelkezik, augusztus 1-re. Csóka Erzsébet, Garai utca 26.

Uradalomba vagy tanyára külső és belső gazdaságban jártas, kitünően főz, süt, megbizható házvezetőnő 6 éves bizonyitványokkal állást keres. Cim a kiadóban. 2344

Intelligens perfekt gazdasszony, aki remekül főz, süt, gazdaság minden ágában jártas, varni szépen tud és vállalja gyermekek rémetül tanitását, ajánlkozik helyben, vidékre vagy uradalomba. Cime megtudható a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalában. 2385

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Lakatostanulót felvesz Pongrácz lakatos. Domb utca 20. sz. 2326

Mindenféle kőmüves munkát, nedves falak elszigetelését vállalja Kiss István kőmüvesmester. Nyil utca 127. 3081

Lakási adok azonnal takaritásért tisztességes gyermektelen házaspárnak Darabos 7. V.

Fiatal most felszabadult festékkereskedőségéd, vagy füszeres, ki a festékszakmát ki akarja tanulni, vagy kiszolgálóleány, kezdő fizetéssel felvétetik. Sajátkezüleg irt ajánlatok személyesen átadandók Izsák József Rt., Debrecen, Csapó utca 17. sz. 12 és 2 óra között. 4002

Kifutó csakis kerékpárral felvétetik. Rákóczi 32. Jelentkezés tiz órától. 3095

KIADÓ LAKÁS

Kiadó Téglaskert, Balogh Mihály utca 8-c. számu ház. Értekezhetni lehet Weisz, Nagy Gyula üzletében, Dűisor 5. sz., Vargakert. 4008

Kiadó Lorántffy utca 10. szám alatt két szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és pinceből álló lakás. Értekezni: Nyil utca 119. szám. 4007

Kétszobás konyhás lakás mellékhelyiségeivel kiadó. Bethlen utca 27. szám. 4006

Irodának, orvosi rendelőnek kiadó két szoba és előszobás lakás a Városi Takarék és Hitelintézet székházában, Csapó u. 4. 4223

3. esetleg 4 szobás lakás azonnal kiadó. Csapó utca 23. Telefon 4-67. V

Udvarranyiló szoba, fáskamara augusztus 1-re házaspárnak kiadó. Zsák utca 15. szám. V

Kiadó 1-re szoba, konyha, fáskamara, Árpád-ér 37. 4275

3 szobás fürdőszobás lakás augusztusra kiadó. Piac u. 42. szám.

Egy szép nagy utcai szoba, konyha, speiz, fáskamara, villamos megállóhoz közel, augusztus 1-re kiadó. Apaffy utca 32 szám alatt. 2462

3 szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Cim Szent Anna utca 12. 4234

Uj épületben 2 tágas és előszobából mellékhelyiségekből álló lakás Boldogkert Epreskert utca 11. sz. augusztus 1-ére kiadó. 4244

Egy szoba, konyha, speizből álló lakás jószágtartással kiadó. Szigligeti utca 6. (Volt Hadházi ut) 2411

Kiadó két szoba, előszoba, konyha, üvegezett verandával, mellékhelyiségekkel augusztus elsejére. Epreskert utca 7. 4282

Kiadó novemberre 3 szobás — fürdőszobás szép kertre nyiló földszintes udvari lakás. Péterfia 48. Értekezni utcai emeleten. 4269

Épülő postapalota mellett, Hatvan utca 11. tágas üzlethelyiség azonnalra kiadó. Érdeklődhetni Szántónál, kefegyárban. Telefon 150. 2492

Kiadó üzlethelyiség. Áthelyezés miatt Piac u. 69. sz. üzlethelyiség átadó. Érdeklődni ugyanott. Stühmer cukorkaüzlet. 3025

KIRÁLYKÁVÉ MÉGIS A LEGJOBBAK DÉGERFELD TER 11

Két szoba,
előszobás lakás november 1-től, 1s zobás lakások azonnal kiadó. — 12 hektós vastartályok eladók. Budai Ézsaiás utcából nyiló Tarr utca 3. szám. 4262

Kis
pinceszoba magánosnak vagy gyermektelen házaspárnak kiadó. József kir. herceg utca 50. sz. 3019

Négyszobás
modern lakás az Arany Bika bérházban azonnal kiadó. Üzlethelyiség a Bika fürdő mellett augusztus 1-re kiadó. Két személyautó elad. Érdeklődni lehet az Arany Bika irodában félemelet 15. 3893

Főutcai
centrumban elegáns kétszobás lakás fürdőszobával azonnalra kiadó. — Cim a kiadóban. 2491

3, esetleg 4
szobás villalakás kiadó Csapó utca 23. Telefon 4-67. V

Háromszobás
földszinti, udvari lakás augusztustól kiadó. — Szent Anna 29. m 4198

BUTOROZOTT SZOBA

Különbejáratu
utcai butorozott szoba Déri muzeum mellett Cserepes u. 4. szám kiadó. V

Elegánsan
butorozott erkélyes különbejáratu szoba telefonnal főbelyen kiadó. Cim kiadóban. 4278

Utcai
butorozott szoba kiadó. Udvari szoba, konyhával is. Thaly Kálmán u 3. sz. 4279

Különbejáratu
utcai butorozott szoba csejére kiadó. Csapó u. 94. szám. 4001

Különbejáratu
csendes, világos, jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 15., emelet. 3094

Kiadó
Miklós utca környékén kényelmes különbejáratu butorozott szoba. Cim a kiadóban. 3096

Kiadó
csinosan butorozott szoba fürdőszobával. Király utca 9. 4268

Butorozott
csinos szoba kiadó, esetleg konyha használattal Huszár u. 13. 4273

Utcai
különbejáratu butorozott szoba egy magános uri embernek kiadó. Cim a kiadóban.

Tiszta,
világos, tágas butorozott udvari szoba aug. 1-re kiadó. Vigkedvü Mihály utca 14. 4272

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Szép
2—3 szobás fürdőszobás lakást keresek sürgősen lehetőleg a központon. Telefon 14-27. 2485

TELJES ELLÁTÁS

Teljes ellátással
butorozott szoba kiadó. Ötmalom utca 1. Salánky. 3502

A Mátyás pince
étteremben zóna reggeli 40 f. Déli menü ételap szerint 1.40 P. 4233

OKTATÁS

Zongoraoktatás
nyári szünet alatt jutányos áron magyar nóta órzust rendez. Cim a kiadóban. 3630

Gépirás
gyakorlás, tanitás bármely időben „Ideál" gépen olcsó dijért. Cim a kiadóban. 3251

Koncerthegedüs,
zenepedagógus hegedüórákat ad jutányos dijazás mellett. Nyil utca 4020

BUTOROK

Egy
szép ebédlő kredenc, — nagy tükör, asztal, jó karban olcsón eladó. — Böszörményi ut 49., hátul az udvarban. 2401

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Hévér
50 mázsás, eladó. Ispotály u. 45. 4009

ÉLELMISZER, ITAL

Zamatos
bor 64, 5 liter vételnél 60, 10 liter vételnél 56. Othello vörös 80, 5 liter vételnél 72. Glöck, Magoss Györgytér 9. sz. 3076

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalok. Vigkedvü Mihály u 10. sz. Telefon 9—47. 4077

ELADÓ ÁLLATOK

Fajgalambok
eladók Apafi utca 20. sz. Ugyanott megvételre keresek buza-, köles- és repcealj keveréket nagyobb és kisebb menyiségben. 2253

ELADÓ INGÓSÁG

Ideal
irógép, látható irásu, teljesen jókarban, strapabiró, eladó, esetleg bérbe kiadó. hosszabb időre. Cim a kiadóban.

Csendőröknek,
vasutasok alkalmas 300 négyszögöl házhely bekerítve fajszölö és gyümölcsfákkal beültetve — óriási terméssel eladó. Kossuth utca 59. szám. 4222

Vendéglő,
jó forgalmu jogfolytonossággal a város központjában meglepő olcsó árban sürgősen családi okok miatt eladó. Felvilágositást ad Tiszai szabó a déli órákban, — Batthyány-u. 13. 4210

Világos
üzlethelyiség azonnal kiadó. Szabóberendezés eladó. Bethlen utca 27. 4004

Az Árpádtér
21. szám alatt egy kis üzlethelyiség kiadó. — 4000

Üzlethelyiség
Csapó utca 41. alatt, Rákóczi utcával szemben kiadó Értekezni kizárólag Szent Anna u. 7. szám. 4003

Kiadó
üzlethelyiség, raktárnak is. Nyugati utca 42. sz. 2097

EGYETLEN PRÓBA MEG FOGJA GYOZNI

hogyha venni, vagy eladni akar, állást vagy alkalmazottat keres, a

DEBRECENI UJSÁG HIRDETÉSEI

apróhirdetései a legeredményesebbek!

Apróhirdetés feladható:

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 3. l., valamint József kir. herceg-u. 16. szám alatt és Csáthy rt könyvkereskedésében Piac utca 8. sz.

Eladó
keményfa ágy, sodronybetétekkel, mosdószekrény márványlappal, — metszett nagy tükör éjjeli szekrény és egy matracos összecsukható vaságy. Kassai ut 37.

Angolszövet
olcsóság. Angol szövetek mélyen leszállitott árban Weisznál, Piac u 63., udvarban. 3011

Lakások,
boltok, mühelyek olcsón kiadók Hatvan utca 61. Csapó 11. 3033

ÜZLET, MUHELY, RAKTÁR

Kiadó
üzlethelyiség. Áthelyezés miatt Piac-u. 69. üzlethelyiség átadó. Érdeklödni ugyanott Stühmer cukorkaüzlet. 4211

Mészárosnak
fél üzlethelyiség Csapó utca legforgalmasabb helyén kiadó. Cim a kiadóban. 4082

Kiadók
azonnal világos helyiségben pincehelyiségek üzletnek, mühelynek, raktárnak. Darabos utca 7. szám.

Üzlethelyiség
Deák Ferenc utca 2. sz. alatt kiadó. Értekezhetni a házfelügyelönél. 644

AJÁNLAT

Vállalat
egyediti, kevés pénzzel átvehető. Barna ügyvédnél, Batthyány utca 2. szám. 4270

Szemüvegek
készitője — orvosi receptre is — Nagy Kálmán látszerész Piac u 73. Paulo vésnöknél. Javitások szakszerüen készülnek. 3903

Ebéd
uri négyfogásos 1 pengő Bentétkezésre, kihordásra is. Teljes ellátás — Egységespártban, Piac utca 26-a. gyógyszertár felett. 4277

Szoboszlói
gyógyforrásviz megrendelhető Boldogfalva utca 3.

Háziasszonyok figyelmébe!
Befőzéshez szükséges pergamen papirok különböző vastagságban, valamint Celophan átlátszó befőző pergamen boritékban, gummi lekötővel, befőttes üvegekre való csinos nyomtatott cimkék, befőzéshez szükséges spárgák olcsó árban kaphatók Hegedüs és Sándor rt. papirkereskedésében, Piac u. 34. sz.

Van szerencsém
tisztelettel értesiteni nb megrendelőimet, hogy uriszabóságomat Széchenyi utca 1. szám alól Miklós utca 8. szám alá helyeztem át. Tisztelettel Kun József. 2379

Goldberger Adolf
özvegye tüzifa- és szénkereskedése. Debrecen, Hid utca 16. Telefon 13-96. (Debreceni Angol Magyar Szállitó telepén) Ajánlja I. rendü hasáb és apritott tüzifáját, valamint prima porosz-szenét a legolcsóbb árak mellett. 2363

Kardokat,
lajonetteket, sutó és társulye alkatrészeket szépen és olcsón nikkelez Földváry, csak Széchenyi utca 55. Telefon 168. 2856

Poloskairtást
gázzal vagy szabadalmazott folyadékszerrel felelősséggel vállalok. Pooska-, sváb- és patkányirtósszer kapható. Nánássy, Kossuth utca 47. Telefonhivó 845. 2452

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket, olcsón folyósitunk. Debreceni Nagyszövetkezeti Hitelszövetkezet, Szent Anna utca 10—12. Batthyány sarok bérpalota.

Pékek és lisztkereskedők figyelmébe!
Az uj boltadótörvény értelmében liszt-forgalmi adókönyv vezetése kötelező. A forgalmiadó hivatal által bebélyegzett könyv ára P 1.50. Beszerezhető: Pasztemák Dezső könyvnyomdájában Berettyóujfaluban. — Az összeg előzetes beküldése esetén a könyv portómentesen lesz megküldve. 3089

KERESLET

Megvételre
keresek használt bricskakocsit. Irásbeli értesitést Donó Árpád Monostorpályi u. 26. 3099

KÜLÖNFÉLE

Vászonöltöny
tisztitás 3 pengötől — Wachánál, Simonffy u. 55. V.

Kemény gallért
tisztit hófehéren, tükörfénnyel 8 fillérért Wacha Simonffy u. 2. V.

Postabélyegeket
használt magyar, osztrák 1861—1908-ig eladok. — Bojtor, vassátor II-4. 3098

ELADÓ HÁZ

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-utcákban azonnal beköltözhető uj és régi házak, valamint házhelyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók, Tiszántuli, Kossuth-u. 8. 3250

Onossoy-utca
6. számu nagytelku ház lakással és pesmühellyel, üzlettel, — azonnal beköltözhető, — kedvező feltételek mellett eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 3248

Vasvári Pál
utcában (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyszögöles sarok házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8 szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában uj beköltözhető házak és házhelyke hosszu idejü törlesztés kedvezménye mellett eladják, Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8 szám.

Eladó
szép családi uri ház alápincézve, a város egyik legszebb aszfaltos utcáján szabadrendelkezéssel. Cim a kiadóban. 4255

Kisebb
modern ház szép lakásokkal minden elfogadható árért eladó. Nyil-utca 119. sz. h 4007

ELADÓ FÖLD

Kis részletekre
házhelyek a vágóhid közelében, Galamb-u. 6. sz. alatt, 300 négyszögöles parcellákban tizéves lefizetéssel kaphatók. Értekezni lehet megbizásból Kölcsönös Segélyző Egyletnél, Kossuth u. 8. 3788

BIRTOK-BÉRLET

Gyümölcs-szőlő
1070 négyszögöl szerény épülettel, uj telepitésü csemege szőlővel és nemes gyümölcsfákkal jutányosan eladó. Hatvan utcai kert, Diófa utca 12. szám.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat rt. körforgógépén Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. Nyomdavezető: VARGA ENDRE